

Sangu: Bible for Matthew

Formatted for Translators

©2022 Wycliffe Associates

Released under a Creative Commons Attribution-ShareAlike 4.0 International License.

Bible Text: The English Unlocked Literal Bible (ULB)

©2017 Wycliffe Associates

Available at <https://bibleineverylanguage.org/translations>

The English Unlocked Literal Bible is based on the unfoldingWord® Literal Text, CC BY-SA 4.0. The original work of the unfoldingWord® Literal Text is available at <https://unfoldingword.bible/ult/>.

The ULB is licensed under the Creative Commons Attribution-ShareAlike 4.0 International License.

Notes: English ULB Translation Notes

©2017 Wycliffe Associates

Available at <https://bibleineverylanguage.org/translations>

The English ULB Translation Notes is based on the unfoldingWord translationNotes, under CC BY-SA 4.0. The original unfoldingWord work is available at <https://unfoldingword.bible/utn>.

The ULB Notes is licensed under the Creative Commons Attribution-ShareAlike 4.0 International License.

To view a copy of the CC BY-SA 4.0 license visit <http://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0/>

Below is a human-readable summary of (and not a substitute for) the license.

You are free to:

- Share — copy and redistribute the material in any medium or format.
- Adapt — remix, transform, and build upon the material for any purpose, even commercially.

The licensor cannot revoke these freedoms as long as you follow the license terms.

Under the following conditions:

- Attribution — You must attribute the work as follows: "Original work available at <https://BibleInEveryLanguage.org>." Attribution statements in derivative works should not in any way suggest that we endorse you or your use of this work.
- ShareAlike — If you remix, transform, or build upon the material, you must distribute your contributions under the same license as the original.
- No additional restrictions — You may not apply legal terms or technological measures that legally restrict others from doing anything the license permits.

Notices:

You do not have to comply with the license for elements of the material in the public domain or where your use is permitted by an applicable exception or limitation.

No warranties are given. The license may not give you all of the permissions necessary for your intended use. For example, other rights such as publicity, privacy, or moral rights may limit how you use the material.

Matthew

Chapter 1

¹ Ishitabu sha lukholo lwa Yesu Kristo umwana wa Daudi, mwana wa Ibrahimu. ² Uibrahimu akhandi wihe wa Isaka, nu Isaka wihe wa Yakobo, nu Yakobo wihe wa Yuda na vakholo lwakwe. ³ Uyuda akhandi uwihe wa Peresi nu Sera kwa Tamari, Uperesi wihe wa Hezeroni, nu Hezeroni wihe wa Ramu. ⁴ Uramu akhandi wihe wa Aminadabu, Aminadabu uwihe wa Nashoni, nu Nashoni wihe wa Salimoni. ⁵ Usalimoni akhandi wihe wa Boazi kwa Rahabu, Uboazi wihe wa Obedi kwa Ruth, Uobedi wihe wa Yese, ⁶ Uyese akhandi wihe wa mfalme Daudi. Udaudi akhandi uwihe wa Sulemani kwa mdala wa Uria. ⁷ Usulemani akhandi wihe wa Rehoboamu, Rehoboamu uwihe wa Abiya, Uabiya wihe wa Asa. ⁸ Uasa akhandi wihe wa Yehoshafati, Uyehoshafati wihe wa Yoram, nu Yoram wihe wa Uzia. ⁹ Uuzia akhandi wihe wa Yothamu, Uyothamu wihe wa Ahazi, Uahazi wihe wa Hezekia. ¹⁰ Uhezekia akhandi wihe wa Manase, Umanase wihe wa Amoni nu Amoni wihe wa Yosia. ¹¹ Uyosia akhandi wihe wa Yekonia na valumbu vakwe luhavi lwa kutolwa kiluta ku Babeli. ¹² Na baada ya kutolwa kiluta Kubabeli, Uyekonia akhandi wihe wa Shatieli, Ushetaeli akhandi bwana wakwe nu Zerubabeli. ¹³ Uzerubabeli akhandi wihe wa Abiudi, Uabiudi baba wa Eliakimu, nu Eliakimu wihe wa Azori. ¹⁴ Uazori akhandi wihe wa Zadoki, uzadoki wihe wa Akimu, nu akimu wihe wa Eliudi. ¹⁵ Ueliudi akhandi wihe wa Eliezi, Ueliezi wihe wa Matani nu Matani wihe wa Yakobo. ¹⁶ Uyakobo akhandi wihe wa Yusufu umugosi wa Mariamu, mwini kwa mwene Uyesu wasawagwa, mwini ishemelwa Kristo. ¹⁷ Ifisasi fyona tangu Uibrahimu mpakha Daudi fikhandi fisasi kumi na nne, kihuma Daudi hadi kitolwa kiluta Kubabeli fisasi kumi na nne na kihuma kitolwa kiluta Kubabeli mpakha Kristo visasi kumi na nne. ¹⁸ Kisawa kwa Yesu Kristo kukhandi kwa namna iyi. Umama wakwe, Mariamu, wabanywagwa nu Yusufu, lakini khabula vasinatangane, wawonekhaga kiva nu lwanda kwa uweso wa Roho Mtakatifu. ¹⁹ Umugosi wakwe Uyusufu, akhandi umunu mwenye haki asikhasakwile kumpela insoni pavalafu. Walamulaga kiyimisa uwuchumba wakwe nu mwene kwa siri. ²⁰ Pini akhandi ihivilila kihusu amambo aga, Umalaika wa Mtwā wampolelaga mumaloto, nakija, "Yusufu mwana wa Daudi, usikhatilaga kumtola Umariamū ngaja mdala wakho, kwa kiva ulwanda luni analo na kwa uwesa wa Roho Mtakatifu. ²¹ Akhaifungula umwana mdimi na ukhamushemela ilitawa lyakwe Yesu, kwa kiva akhavakulusa avanu vakwe nu unansi wanave." ²² Aga gona gatokelaga kutimisa shila shini shalogolwagwa nu Mtwā kwa nsila ya mkuva malago, nakija, ²³ Lelela, ubikira akhapata ulwanda na kisava umwana mdimi, na vakhamushemela ilitawa lyakwe imanueli"-imaana yakwe, "Unguluvi papamo nose." ²⁴ Uyusufu wadamulaga kihuma mu tulo na kisenga ngaja umalaika wa Mtwā shina wamujovelaga na wamtolaga ngaja mdala wakwe. ²⁵ Hata ndeno asikhagonile nawo mpakha pini waifungulaga umwana mdimi na wamushemelaga litawa lyakwe Yesu.

Chapter 2

¹ Baada ya Yesu kisawa ku Bethелеhemu ya Uyahudi ku nsiku sa mfalme Herode, avanu vini vayimbile kihuma kunena vafikhaga ku Yerusalemu vija, ² "Ali kwi mwini wasawa Umutwa wa Vayahudi? Tayagaga inondwe yakwe kunena nayuse tayinsa kimwabudu" ³ Pini Umutwa uherode pini wapulikhaga aga wasugumilwagwa, ni yerusalemu yona papamo naye. ⁴ Uherode wawakunganiyaga avakhome na makuhani wona na vaandishi va vanu, nayumwene wawaposa, "Ukristo akhasawa kwi?" ⁵ Vamujovela, "Ku Bethелеhemu ya Uyahudi, kwa kiva ndeni ndo shini yayandinkhwagwa nu mkuva malago, ⁶ Newe Bethелеhemu, ku nyii ya Yuda, si mnang'ana miongoni mwa fiongos va Yuda, kwa kiva kihuma kunyankho akhayinsa umutavala mwini akhavadima avanu vangu Israeli." ⁷ Ino Uherode wavashemelaga avasomi kwa kiifiha na kivaposa ni mda mushi hasa inondwe yikhandi yiwoneshe. ⁸ Wavafilikhaga Kubethелеhemu, nakija, "Luti kwa kiilelela mumusakule umwana mwini wasawa. Pini ambimkimwaga, niletelaji ihabari ili kija na yune niwese kiyinsa na kimwabudu." ⁹ Baada ya kiva vamupulikha umtwa, vayendelelaga ni safwari yanave, ni nondwe yila yini yikhandi kunene yavalongolaga mpakha pini yayimaga pashanya pa mahala umwana mwini asawilwe piniakwali. ¹⁰ Pini vayagaga inondwe, vashendevaga kwa ushendefu mkhome mandu. ¹¹ Vayinjilaga mukhati na kumwaga umwana mwini asawilwe nu Mariamu u nyina wakwe. Vamusujudilaga na kimwabudu, Vadindulaga ihazina sanave na kimuhumisa isawadi sa sahabu, uwuvumba, ni manemane. ¹² Unguluvi wawakhanyansaga mumaloto vasikhatinaga kwa Herode, ino vawukhaa kitina munyii yanave kwa nsila yinji. ¹³ Baada ya kiva vawukha, umalaika wa Mtwā wampolelaga Uyuṣufu mumaloto na kija, "Yima mtola umwana nu nyina na msijile ku Misri. Sigali uko mpakha pini nikhavajovela, kwa kiva Uherode ikimsakula umwana ili amubude. ¹⁴ Ishilo isho Uyuṣufu wadamulaga na kimutola umwana nu nyina na kisijila ku Misri. ¹⁵ Wakhalaga huko hadi Uherode pini wafwisaga. Iyi yatimisaga shila shini Umtwa walogolaga kishilila umukuvamalago, "Kihuma Kumisri namushemela umwanangu." ¹⁶ Ino, Uherode pini wawonaga wasetukhwa na vanu vini vayimbile, wakhalalaga sana. Walajisaga kibudwa kwa vana wona va shigosi vini vali Kubethелеhemu na wona mu enewo lila vini vakhandi nu umri wa makha gavili na pansu ya hapo kilingana nuluhavi lwini akhandi asibitisise khabisa kihuma kwa vala avanu vini vayimbile. ¹⁷ Bahene pini lyatimisiwagwa lila iliswi linilalogolwagwa kwa mulomo gwa mkuvamalago Uyeremia, " ¹⁸ Isauti yapulisikhaga Kuramah, ikholo na maomboleso makhome, Uraheli wawakholelaga anakwe, na wakanaga kususimisiwa, kwa kiva vakusina khanji." ¹⁹ Uherode pini wafwisaga, lelela umalaika wa Mtwā wampolelaga Uyuṣufu mumaloto huko Kumisri na kija, ²⁰ "Yima mtola umwanakho nu nyina, na mulute ku nyii ya Israeli kwa kiva vini vakhandi visakula uuhai wa mwanishe vafwa." ²¹ Uyuṣufu wayimaga, wamutola umwana bahamo nu nyina, na vayinsa kunyii ya Israeli. ²² Lakini pini wapulikhaga kija Uarikelau akhandi itavala ku Yuda amahala pa wihe wakwe Uherode, watilaga kiluta uko. Baada ya Nguluvi kumukhanyansa kumaloto, wawukhaga kiluta umkoa gwa Galilaya ²³ na wataga kikhala ku mji gwini gushemelwa Nazareti. Ili lyatimisaga shila shina shikhandi shilogwelwe kwa nsila ya vakuvamalago, kija akhashemelwa Mnazaleti.

Chapter 3

¹ Ku nsiku nsila Uyohana Mbatisaji wayinsaga ihubiri ku nyikha ya Yuda ija, ² "Lambisili kwa kiva uufalme wa kushanya ulikholela." ³ Kwa kiva uyu ndiyo walogolwagwa nu mkuvamalago Uisaya ija,"isauti ya munu mwini ishemela kihuma ku jangwa;" vishi tayari insila ya Mtwā, golosi insila sakwe." ⁴ Ino Uyohana wafwalaga amagala ga ngamia na mkhanda gwa nkwenbe mushigudi shakwe. Ishakilya shakwe shikhandi nzige nu wushi wa kumahakha. ⁵ Bahebe Iyelusalemu, ni Yuda yona, ni eneo lyona linilipilima umukhoga gwa Yoridani valuta kunyakwe. ⁶ Vakhandi vibatiswa nu mwene mu mukhoga gwa Yoridani kuno vilambisila isambi sanave. ⁷ Lakini pini wavagaga vinji va mafarisayo na masadukayo viva kunyakwe kubatisiwa, wavajovelaga, "Omwe usawo wa njokha wina wuna sumu yunani mwini wawakhanyansaga kuisiga igasabu yini yiyinsa?" ⁸ Savi amatunda gini gikiipasa itoba. ⁹ Na msikhahivana na kijovelana mu miongoni mwenyu, "Tinaye Uibrahimu ngaja wihesu wesu." Kwa kiva nikivajovela Unguluvi iwesa kumuyinulila Uibrahimu avanishe hata kihuma mu mang'anga aga. ¹⁰ Tayari inemo yavikhwa mulinsina lya mapishi. Kwa hiyo shila mpishi gwini gusisava amatunda manofu lidumulwa na kitajilwa mu moto. ¹¹ Nikivabatisa kwa malenga kwa ajila ya toba. Lakini umwene mwini iyinsa baada yangu yu mkhome kuliko one na yune nisifwaya hata kisumula indatu sakwe. Umwene akhavabatisa kwa Roho Mtakatifu na kwa moto. ¹² Na ilipetelo lyakwe lili muliwokho lyakwe kiyosa khabisa uuwanda wakwe na kiikunganiya ingano yako mu shihenje. Lakini akhaganyanya amapelelo kwa moto gwini gusiwesa kisimikha. ¹³ Bahene Uyesu wayinsaga kihuma Kugalilaya mpakha kumukhoga Yoridani kubatiswa nu Yohana. ¹⁴ Lakini Uyohana wasakulaga kumusivila ija, "One nisakula kubatiswa na yuwe, nimenye wuyinsa kunyangu?" ¹⁵ Uyesu wajibu na kija, "Yitikha yive isalisi, kwa kiva ndiyo yikitipasa kitimisa ihaki yona." Bahene Uyohana wamuyitikhaga. ¹⁶ Baada ya kiva wabatiswa, mara Uyesu wapolaga mumalenga, na lelela, Imbingu sadindukha kunyakwe. Na wamwagaga Uroho wa Nguluvi iyikha kwa mfano wa njiva na kitulila pashanya yakwe. ¹⁷ Lelela isauti yahumaga kushanya yija," Uyu yu mwanangu mugani. Yini nipendesewa sana nu mwene."

Chapter 4

¹ Banene Uyesu walongoswagwa nu Roho mpakha kumbuga ili ajeseuwe nu ibilisi. ² Pini akhandi funjile kwa nsiku arobaini paminsi na pashilo wapataga injala. ³ Umujesaji wayinsaga na wamujovelaga," Nda owe uli Mwana wa Nguluvi, hamulisa amang'anga aga gavi makhate. ⁴ "Lakini Uyesu wamjibugu na kumujovela,"Yiyandishwe, 'Umunu asingakhala kwa mkhate gwene duguli, bali kwa shila liswi linilihuma mumulomo gwa Nguluvi.'" ⁵ Bahene uibilisi wamutwalaga ku mji umutalkhatifu na kumvikha amahala pashanya palijengo lya hekalu, ⁶ na kumujovela,"nda owe uli Mwana wa Nguluvi, yitosa pansu, kwa kiva yyandishwe,'Akhaamuru avamalaikha vakwe vayinse kumudakha,'na,'vakhakuyinula kwa mokho ganave, ili usikhakuvalaga iligulu lyakho muling'anga.'" ⁷ Uyesu wamujovelaga,"Kena yiyandishwe,'Usikhamujesaga Umtwa Unguluvi wakho.'" ⁸ Bahene, uibilisi wamutolaga na kumutwala isehemu ya pashanya saidi wamuwoensaga ifalme sona sa wulimwengu ni fahari ya iso sona. ⁹ Wamujovelaga,"Nikhakupela ifinu fyona ifi nda unigondamile na kuniabudu." ¹⁰ Bahene Uyesu wamujovelaga,"Luta ukho wukha panu, Shetani! Kwa kiva yiyandishwe,'Yikikupasa kumwabudu Umtwa Unguluvi wakho, na umutumishile umwene duguli.'" ¹¹ Bahene uibilisi wamulekhaga, na lolela avamalaikha vayinsaga vamutumishila. ¹² Ino Uyesu pini wapulikha kija Uyohana akhatilwe, wawukhaga mpakha Kugalilaya. ¹³ Wawukhaga Kunazareti wataga na kikhala Kukaperanaumu, yini yikwali kumbalamo ni Bahari ya Galilaya, mumipakha mwa majimbo ga Zabuloni ni Naftali. ¹⁴ Iyi yapolelaga kutimisa shila shini shalogolwagwa nu mkuvamalago Uisaya, ¹⁵ "Ku mji wa Zabuloni nu mji wa Naftali, kuyeleshela Kubahari, mwambwa ya Yorodani, Igalilaya ya vamataifa! ¹⁶ Avanu vini vakhele mu nshisi vawajile uung'ali mkhome, na vala vini vakhandi vakhele ku maeneo gammepo gwa mauti, pashanya yanave uvalafu wavavalasisa." ¹⁷ Kihuma uluhavi uli Uyesu wayansaga kihubiri na kijova, "Tubuji, kwa kiva uutwa wa kushanya ulikholela." ¹⁸ Pini akhandi ijenda kumwambwa ya Bahari ya galilaya, wavagaga vanyalukholo vavili, Usimoni mwini akhandi ishemelwa Petro, nu Andrea umame, vitega uwafu mu bahari, kwa kiva vakhandi valovaji va swii. ¹⁹ Uyesu wamujovelaga,"Yinsi mnifwate, nikhavafanya kiva valovaji va vanu." ²⁰ Mara moja vasilekhaga inyafu na kimfwata. ²¹ Nu Yesu pini akhandi iyendelela kihuma hapo wavagaga vanyalukholo vavili avamonga, Uyakobo mwana wa Zebedayo, nu Yohana umame. Vakhandi mshipugo papamo nu Zebedayo uwihe nawo vihona inyafu sanave. Wawashemelaga, ²² na bahene valekhaga ishipugo nu wihe nawo vamufwataga. ²³ Uyesu walutaga kholela Igalilaya yona, ifundisa Mumasinagogi ganave, ihubiri imola ya utwa, na iponya shila aina ya malasi na matamu miongoni mwa vanu. ²⁴ Ihabari sakwe sayenelaga Isiria yona, na vanu vavaletaga kunyakwe vala wona vini vakhandi vitamwa, viva na malasi mbalimbali na maumifu, vini vakhandi na mapepo, na vene shifafa na vene vapoosise. Uyesu wawaponyaga. ²⁵ Uumati mkhome wa vanu wamufwataga kihuma Kugalilaya, ni Dekapoli, ni Yerusalemu ni Uyahudi na kihuma mwambwa ya Yoridani.

Chapter 5

¹ Uyesu pini wawagaga uumati, wawukhaga na kiluta Kushidunda. Pini akhandi akhele pansi, avanafunzi vakwe vayinsaga kunyakwe. ² Wagubutulaga umlomo gwakwe na kivafundisa, kija, ³ "Heri vini vapina va numbula maana uutwa wa kushanya wanave. ⁴ Heri vini vasugumilwe maana vakhafarijiwa. ⁵ Heri vina vapole, maana vakhahara inyii. ⁶ Heri vini vana njala ni khau ya haki, maana hao vakhakutisiwa. ⁷ Heri venye rehema maana hao vakhapata Irehema. ⁸ Heri venye numbula nofu maana awo vakhamwaga Unguluvi. ⁹ Heri avapatanishi kwa kiva awo vakhashemelwa vana va Nguluvi. ¹⁰ Heri vala vini vilavisiwa kwa ajili ya haki, maana uutwa wa kushanya wanave. ¹¹ Heri omwe vina avanu vakhavaliga na kivalafya, au kilogola shila aina ya uvi juu yenyu kwa wudehi kwa ajili yangu. ¹² Shendevi na kishangilila, maana ithawabu yenyu yili khome kushanya. Kwa kiva ndeni ndo shina avanu vavalafya avakuvamalago vini vakhalaga kabla yenyu. ¹³ Omwe mli mjunyo gwa nyii. Lakini nda umonyo gwayasa uunono wakwe, ingawesa wuli kufanyikha umonyo halisi khanji? Ino yisiwesa kiva nofu kwa shinu shoshona khanji, ila ni kutagwa kunja na kikhanywa na magulu ga vanu. ¹⁴ Omwe muli lung'ali lwa ulimwengu. Ikhaya yini yisenjilwe pashanya ya shidunda yisifihikha. ¹⁵ Wala avanu vasivesa itala sanave na kivikha pansi ya shikhapu ila pa shinara, na yiyene yikavamulikha wona vini vali mukhati ya khaya. ¹⁶ Leshi inuru yenyu ying'ale mbele sa vanu kwa namna yini yija, vagaje amatendo genyu amanofu na kumtukusa Uwiheyu mwini alikushanya. ¹⁷ Msikahivaga nayinsa kuinanga isheria wala vakuvamalago. Nisayinsa kinanga lakini kutimisa. ¹⁸ Kwa kweli niki vajovela kija mpakha imbingu ninyii sona sishile kusina yodi yimo wala nukta yimo ya sheria yikhawusiwa mu sheria mpakha apo shila shinu pini shikhava tayari shaimiswa. ¹⁹ Ino yeyona mwini idenya iamri inang'ana mojawapo ya amri isi na kivafundisa avangi kisenga ndeno akhashemelwa mnang'ana ku utwa wa pashanya. Lakini yeyona mwini akisikhata na kisifundisa akhashemelwa mkhome ku utwa wa pashanya. ²⁰ Kwa kiva nikivajovela ihaki yenyu nda yisishila ihaki ya vaandishi na Mafarisayo, kwa fyofyona fila msikhayinjila mu utwa wa pashanya. ²¹ Mwapulikha yalogolwagwa pakhalala kija, "usikhabudaga" na 'yeyona mwini ibuda ali ku hatari ya uhigo.' ²² Lakini nikivajovela yeyona mwini ikimkhalalila ukhololwakwe akhalala ku hatari ya uhigo. Na yeyona mwini ikimjovela ukhololwakwe, 'Owe uli munu mwini usifwaya!' akhava kuhatari ya balaza. Na yeyona mwini ijova, 'Owe myasu!' akhava ku hatari ya moto gwa jehnamu. ²³ Ino nda wuhumya isadakha yakho ku madhabahu na wukumbukha kija ukholo lwako ana lujowo lolona kihusu owe, ²⁴ yilekha isadakha pamwandi ya madhabahu, bahene khata insila yakho. Lutaupatane tangusina nu kholo lwakho, na bahene uyinse kihumya isadakha yakho. ²⁵ Patata numushitakhi wakho nyangu, pini wiva naye mnsila kiluta kumahakama, kumwisha imusitakha wakho angawesa kukulekha mumokho ga mhiji, nu muhiji akuleshe mumokho ga msulukhali, newe usitajwe mu gelesa. ²⁶ Yamini nikivajovela, shiluta asikhavikhwa huru hadi pini akhahomba isenti yakwe ya mwisho ya hela yini idaiwa. ²⁷ Mwapulikha yalogolwa kija, 'Usikhasinigi.' ²⁸ Lakini nikivajovela yini ikimulelela umudala na kumudobokha tayari wasini naye munumbula yakwe. ²⁹ Na nda iliho lyakho lya kulia likikusababishisha kukuvala, likula na ulitaje kutali nowe. Kwa kiva nafuu ishiungo shimo mu mvili gwakho shinanjishe kuliko mvili gona kutangwa kujehnamu. ³⁰ Na nda iliwokho lyakho lya shigosi wukikusababisha kukuvala, lidumula na bahene ulivishe kutali nowe. Maana nafuu ishiungo shimo mu mvili gwakho shinanjishe kuliko mvili gona kutagwa kujehnamu. ³¹ Yilogwelwe khanji, yeyona mwini akimdaga umudala wakwe, na amupele ihati ya talakha.' ³² Lakini one nikivajovela, yeyona mwini akimulekha umudala wakwe, isipokuva kwa kiva zinaa, akimfanya kiva mshemi. Na yeyona mwini akimutola baada la kupelwa italakha ifanya uushemi. ³³ Khanji, mwapulikha yalogolwa kwa vala vapakhala, 'Msikhalapaga kwa udehi, ila twali ifiapo fyenyu kwa Mtwi.' ³⁴ Lakini nikivajovela, msikhaapaga hata kidogo, ama kwa mbingu, kwa kiva yi enzi ya Nguluvi; ³⁵ wala kwa nyii, maana ni mahala pa kuvikha ishitengo sha kukhanyila insayo sakwe, ama kwa Yerusalemu, maana ni mji gwa mtwa mkhome. ³⁶ Wala usikhaapaga kwa mtwe gwakho, maana usiwesa kifanya uuye wumo kiva mvalafu au mtitu. ³⁷ Ila injowo senyu sive, 'Ndiyo, ndiyo, Hapana, hapana.' Kwa kiva gini gisidi ago gihuma kwa yula umwofu. ³⁸ Mpulishe yilogwelwe kija, 'Iiho kwa liho, ni Lino kwa lino.' ³⁹ Lakini one nikivajovela, Msikhashindanaga nu munu umwofu; lakini umunu nda akutove ilikhato lya kulia msetusisa na lilingi khanji. ⁴⁰ Na nda kuna yeyona mwini idobokha kiluta nowe kumahakhama na akikupokha umwenda gwakho, mleshela nalilijoho lyakwe khanji. ⁴¹ Na yeyona mwini akikukhamilisa kiluta nawo imailia yimo, luta nawo imaili sivili. ⁴² Kwa yeyona mwini akikulomba mpela, na usikhamkwewukhaga yeyona mwini isakula kukukhopa. ⁴³ Mwapulikha yilogolwe, 'Mdodokha ujirani wakho, na usikhamukhalalilaga uadui wakho,' ⁴⁴ Lakini nikivajovela, vadoboishi amaaduwi venyu, valombeli vini vakivakhalasa, ⁴⁵ Ili kija muve vanishe va wihenyeu mwini alikushanya. Kwa ifanya ilijua livamulishile avavi navenofu. na akivatonyela inonya avavi navenofu. ⁴⁷ Nda mvadodoshe vini vakivadobokha omwe, mwipata ithawabu nshi? Kwani vini vidai uwushulu vasigaha

ndeno? ⁴⁶ Na nda mkivahunjila akhololwenyu tu mwipata nshi saidi ya vanji? Je!, avanu vamataifa vasigaha
ndeno? ⁴⁸ Kwa hiyo yikivapasa kiva vakhamilifu, ngaja Uwihenyu wa kushanya shina mkhamilifu

Chapter 6

¹ Fwata kuto kisenga amatendo ga haki kwa vanu ili kiiwonensa, kumwisho usikhapata ithawabu kihuma kwa Wihesu mwini alikushanya. ² Ino pini wuhumya usikhatovaga amatalumbeta na kiisufya yuwe ngaja avanafiki shini vigaha mu masinagogi na mumitaa, ili kija avanu vavasufye. Kweli nikivajovela tayari shi vaposhela ithawabu yanave. ³ Lakini owe pini wuhumya, iliwokho lyakho lya kushoto lisikhamanyaga shini shisengwa niliwokho lya kulia, ⁴ ili kija isawadi yakho yihumisiwe kwa shifiho. Bahene Uwiho mwini iwona gini gaifihile akhakupela ithawabu yakho. ⁵ Na pini ukhava wulomba, usikhavesaga ngaja vanafiki, kwa kiva vidobokha na kiyima na kilomba mumasinagogi na mumbogonyo sa mumitaa, ili kija avanu vavalelele. Kweli nikivajovela, tayari shi vaposhela ithawabu yanave. ⁶ Lakini owe, pini wulomba yinjila kumwandi. Dinda umulyango, na ulombe kwa Wiho wakho mwini ilelela gini gaifihile. Bahene Uwiho wakho mwini iwona gini gaifihile akhakupela ithawabu yakho. ⁷ Na pini wiva wulomba, usikhawuyililaga wuyililaga amajowo gini gasina maana ngaja avamataifa shini vigaha, kwa kiva vihiva kija vasipulisiwe kwa malogolo minji gini vilogola. ⁸ Kwa hiyo usikhavesaga ngaja awo, kwa kiva Uwiho iyelewa gini wusakula hata kabla usinalombe kunyakwe. ⁹ Ino basi lombaa ndeni: Wihesu mwini ulikushanya, ulitikuse ilitawa lyakho. ¹⁰ Uutwa wakho uyinse, amapanzi gakho gasenjenji hapa panyii na huko kushanya. ¹¹ Utipele ineng'ana umukhate gwesu gwa shila lusiku. ¹² Utisamehe amakhole gesu, ngaja nese shene tikivasamehe vene tikivadayi. ¹³ Na usikhatiletaga mumajalibu, lakini utukwewuse kihuma kwa yula umwofu. ¹⁴ Nda mkhavasamehe avanu amakhosa ganave, Uwiho wakho mwini alikushanya khanji akhavasamehe omwe. ¹⁵ Lakini nda msikhavasamehe amakhosa ganave, wala Uwihenyu asikhavasamehe amakhosa genyu. ¹⁶ Saidi ya gona, pini wiva ufunjile, usikhawonensaga uweni walusungu ngaja avanafiki shini vigaha, kwa kiva vagonja uweni wanave ili kija avanu vavaje vafunjile. Kweli nikikujovela, tayari sha vaposhela ithawabu yanave. ¹⁷ Lakini owe, pini wufunga, pakha amafuta umtwe gwakho na yosa uweni wakho. ¹⁸ Ndeno yisingakuwonensa kwa vanu kija ufunjile, lakini tu yiva kwa Wiho mwini akigaga gini gaifihile. Na Uwiho wakho mwini ilelela gini gaifihile, akhakupela ithawabu yakho. ¹⁹ Usikhaivishilaga ihakiba yakho yuwe pa dunia, pini inondo ni kutu sinanganga, pini avahiji videnya na kihija. ²⁰ Bahene, yitunsinsa ihakiba yakho kushanya, pini wala inondo walam ikutu fisiwesa kinanganga, na pini avahiji vasiwesa kidenya wala kihija. ²¹ Kwa kiva ihazina yakho pini yiva yikwali ndio pini inumbula yakho yikhava baho. ²² Iliho ndio tala ya mvili. Ino, nda iliho lyakho lisima, umuvili gwakho gona gukhamemwa nuung'ali. ²³ Lakini nda iliho lyakho libofu, umuvili gwakho gona gumemile inshisi. Ino, nda uung'ali wini wukwali mukhati yakho uli nshisa hasa, na inshisi khome wuli! ²⁴ Kusina hata yumo mwini iwesa kuvatumishila avatwa vavili, kwa kiva akhamukhalalila yumo na kumudobokha uyunji, au la sivyo asiihumye kwa yumo na kumusala uyunji. Musiwesa kumtumishila Unguluvi ni mali. ²⁵ Kwa hiyo nikikujovela, usikhavesaga nu woga kihusu amakhalo gakho, kija ambi wilya nshi au ambi wing'wa nshi, au kihusu umuvili gwakho, ukhafala nshi. Wuli! Amakhalo sio zaidi ya shakilya na mvili zaidi ya mafasi? ²⁶ Lelela inyuni sini silikushanya. Sisivyala na sisikungula na sisikunganiya na kivikha mushihenje, lakini uwihenyu wa kushanya ikasilisa isene. Wuli omwe msili vamaana saidi kuliko isene? ²⁷ Na yunani munyenyu kwa kiilafya angawesa kiiyenjelesesa ulusiku lumu ku usima wa makhalo gwakwe? ²⁸ Na kwa shii mwiva nu wasiwasi kihusu amafasi? Hiva kihusu amaua mumagunda, shini gikula. Gasisenga insengo na gasiwesa kiifwasa. ²⁹ Bado nikivajovela, hata Usulemani ku uwutukufu wakwe wona asikhafwasiwe ngaja mojawapo ya aga. ³⁰ Nda Unguluvi ikigafwasa amasole mumagunda, gini gikhala ulusiku lumu na pamulawu gitagwa mu moto, je kwa shiasi gani akhavafwasa omwe, omwe venye lihuvi linang'ana? ³¹ Kwa hiyo msikhatilaga na kija, 'Wuli tisilye nshi?' au 'Wuli tising'we nshi?' au 'Wuli tisifwalwe amenda mashi?' ³² Kwa kiva avamataifa visakula amambo aga, nu Uwihenyu wa kushanya iyelewa kija msakula ago. ³³ Lakini tangusina sakuli uutwa wakwe ni haki yakwe na aga gona gakhakhabisiwa kunyakho. ³⁴ Ino, usikhatilaga kwa ajili ya pamulawu, kwa kiva ulwapamulawu lukhaisenga lulwene. Shila lusiku lwikwilana kiva ni tatizo yakwe lilyene.

Chapter 7

¹ Usikhahigaga, newe usikhayinsaga kihigwa. ² Kwa uhigo wini wihiga, newe ukhahigwa. Na kwa shipimo shina wupima newe khanji ukhapimilwa shisho. ³ Na kwanshi wulelela ishipande sha lipishi shini shili muliho lya kholo lwakho, lakini usiyelewa ishipande sha ligogo shini shili mkhati ya liho lyakho? ⁴ Wuwesa wuli kija kwa kholo lwakho, lekha nikuwuse ishipande shini shili mukhati ya liho lyakho, na kuno ishipande shaligogo shili mukhati ya liho lyakho? ⁵ Ulimudehi owe; tangusina wusa iligogo lini lilimukhati ya liho lyakho, na bahene ndio pini ambi wuwesa kilelela unofu na kishihumya ishipande sha lipishi shini shili muliho lya kholo lwakho. ⁶ Usikasipelaga imbwa shini shili shitakhatifu, na usikhasitosesaga ingubi ilulu mbele yanave. Bahene ambi vikifinanga na kufikhanya kwa magulu, na khanji ambi vikikusetushila owe na kukudumula fipande fipande ⁷ Lomba na yuwe usipelwe. Sakula na we usipate. Hodesa na yuwe usidindulilwe. ⁸ Kwa yeyona mwini ilomba, iposhela. Na kwa yeyona mwini isakula, ipata. Na kwa munu mwini ihodesa, akhadindulilwa. ⁹ Au kuna munu munyenyezi mwini, umwanakwe wamulomba ishipande sha mukhate asimupele iling'anga? ¹⁰ Au nda alombe iswi, na yu mwene asimpele injokha? ¹¹ Kwa hiyo nda omwe mwini mlivaofu mumenye kuvapela avana venyu isawadi nofu, Wuli ni shiasi shishi mandu Uwihenyu mwini alikushanya akhavamapela ifinu finofu vala vini vikimulomba umwene? ¹² Kwa sababu iyo, pini wusakulwa kusenjelwa ishinu shoshona na vanui vanji, newe khanji yisikubidi kuvasenjela shisho na vavene. kwa kiva iyo ni sheria na vakuvamalago. ¹³ Yinjili na kishilila iligeji ilinye. Kwa kiva iligeti lipana nayi nsila pana yiniyilongosa kuuhalibifu, na kuna vanu vinji vini vishila insila iyo. ¹⁴ Iligeti lili lipenga, iligeti lipenga ndio nsila yiniyilongosa mu usima na ni vadodo viniviwesa kuyaga. ¹⁵ Yikwewusa na vakuvamalago va udehi, vini viyinsa vafwalile inkwembe ya kholo, lakini kweli ni mbwa khali. ¹⁶ Kwa matunda ganave mkhavayeleva. Wuli avanu vini viwesa kukungula amatunda mu minfa, au mumpishi ku mbeyu ya mbaluti? ¹⁷ Kwa jinsi iyo, shila mupishi munofu gwisava amatunda manofu, lakini umupishi mvi gwisava amatunda mavi. ¹⁸ Umupishi munofu gusiwesa kisava amatunda amavi, wala umupishi umuvi gusiwesa kisava amatunda amanofu. ¹⁹ Shila mpishi gwini gusisava amatunda amanofu gukhadumulwa na kitagwa mu moto. ²⁰ Ino basi, ukhavamanya kihumana na matunda ganave. ²¹ Sio shila munu mwini akinijovela one, 'Mtwa, Mtwa,' akhayinjila mu utwa wa kushanya, ila yuyula daguli mwini isenga amapenzi ga wihesu wangu mwini alikushanya. ²² Avanu vinji vakhanijovela ulusiku ulo, 'Mtwa, Mtwa, tisikhahumise uwukuva malago kwa litawa lyakho, tisikhahumise amashetani kwa litawa lyakho, na kwa litawa lyakho tasengaga amatendo minji makhome?' ²³ Bahene nikhavajovela pavalafu, 'nisikhavamenye omwe! Wushi kunyangu! omwe vini msenga amaofu!' ²⁴ Ino, shila munu apulishe amalagolo gangu na kitii akhahanana nu munu mwenye hekima mwini asenjile inyumba yakwe pashanya ya mwamba. ²⁵ Inonya yatonya, amafulikho gayinsa, na lipepo lyayinsa na waitova inyumba iyo, lakini yisikhawesise kigwa pansa, kwa kiva yikhandi yisenjilwe pashanya ya mwamba. ²⁶ Lakini shila munu mwini ipulikha iliswi lyangu na asikilitii, akhahwananisiwa nu munu muyasu mwini asenjile inyumba yakwe pashanya ya luhakha. ²⁷ Inonya yayinsa na mafulikho gayinsa, na lipepo lyayinsa na kuitova inyumba iyo. Na yagwa, nu uwunangaji wakwe wakhamilikha." ²⁸ Lwafikhaga uluhavi lwini Uyesu pini wamalaga kilogola amajowo aga, avamakutano vashangaswagwa na mafundiso gakwe, ²⁹ kwa kiva wafundisaga ngaja munu mwenye mamulakha, na sio ngaja avaandishi vanave.

Chapter 8

¹ Luhavi ulo Uyesu pini wayikhaga kihuma kufidunda, uumati mkhome wamfwataga. ² Lelela, umkoma wayinsaga na kigondama pamwandi yakwe, wajova, "Mtwa, nda uli tayari, ungawesa kinifanya nive msafi". ³ Uyesu wagolosaga iliwokho lyakwe na kimupyasa, waja, "Nili tayari. Uve msafi." Baho baho wayoswagwa uukoma wakwe. ⁴ Uyesu wamjovela, "Lelela kija usikhalogolaga kwa munu yeyona. Khata insila yakho, na uyiwonense yuwe kwa kuhani na uhumye isawadi yina Umusa walajisaga, kwa ajili ya ushuhuda kunyanave". ⁵ Pini Uyesu wafikhaga Kukapernaumu, ujemedari wayinsaga kunyakwe wamuposa ⁶ kija, "Mtwa, umtumishi wangu agonile kukhaya apoosise na maumifu gakutisa." ⁷ Uyesu wamjovela, "Nikhayinsa na kimponya". ⁸ Ujemedari wajibu na kimujovela, "Mtwa, one sio wa maana hata uyinse na kuyinjila mukhati ya dari yangu, jova ulujowo nu mtumishi wangu asipone." ⁹ Kwa kiva one khanji ni munu mwenye mamulakhaa, na ninavo avasulukhaji vini vali pansi yangu. MNda nijove kwa uyu "Luta'na iluta, na kwa yunji 'Yinsa' na yumwene iyinsa, na kwa mtumishi wangu, 'Gaha ndeni, na yumwene isenga ndeno'" ¹⁰ Pini Uyesu wapulikhaaga aga, washangalaga na kivajovela vala vini vakhandi vakimufwata, "Kweli nikivajovela, Nsinapate kumwaga umunu mwenye luhavi ngaja ili Kuisraeli. ¹¹ Nikivajovela, vinji vakhayinsa kihuma kunena na kusikha, vakhakhalapa meza papamo nu Abrahamu, Uisaka, nu Yakobo, ku ufalme wa kushanya. ¹² Lakini avana va utwa vakhatagwa ku nshisi ya kunja, kukhava ni kholo na kihaula ameno." ¹³ Uyesu wamjovela Ujemedari, "Luta! Ngaja shini wayamini, na yisenjeshe kunyakho". Nu mtumishi waponywagwa kulisala lilyo. ¹⁴ Pini Uyesu wafikhaga kunyumba ya Petro, wamwagaga umukho wakwe nu Petro agonile ali mutamu ni homa. ¹⁵ Uyesu wamupyasaga iliwokho lyakwe, nayi homa yakwe yamuleshelaga. bahene wadamulaga wayansaga kumuhudumila. ¹⁶ Na pini yafikhaga ijioni, avanu vamuletelaga Uyesu vinji vini vakhetwe na mashetani. wagadagaga amashetani na vala vini vakhandi vatamu wawaponyaga. ¹⁷ Kwa jinsi iyi gatimisiwagwa gini gakhandi galogwelwe nu mkuvamalago Uisaya, "Umwene yumwene watolaga amatamu gesu na wasumulaga amalasi gesu". ¹⁸ Bahene Uyesu pini walyagagailikusanyikho limupilime, wahumyaga amaelekeso ga kwiluta uupande wunji wa Bahari iya Galilaya. ¹⁹ Bahene umwandishi wayinsaga kunyakwe na kimujovela, "Mwalimu, nisikufwate popona pini usilute." ²⁰ Uyesu wamujovela, "Imbweha sina malindi, ni nyuni sakushanya sina fiwanso, lakini umwana wa Adamu asina isehemu ya kigoniya umutwe gwakwe. ²¹ Umwanafunzi yumonga wamujovela, "Mtwa nipera uruhusa tangusina nilute kumsila ubaba wangu." ²² Lakini Uyesu wamujovela, "Nifwata, na uvalshe vini vafwile vavasile vina vafwile vanave." ²³ Uyesu pini wajinjalaga mushipugo, avanafunzi vakwe vamufwataga mushipugo. ²⁴ Lelela, yayinukha isoluba khome pasha nya ya bahari, shiasi kwamba ishipugo shagubikhwagwa na mawimbi. Lakini Uyesu akhandi agonile. ²⁵ Avanafunzi vayinsaga kunyakwe na kimudamusa vija, "Mtwa, tikulasa ose, tiluta kifwa!" ²⁶ Uyesu wavajovelaga, "kwanshi mtila, omwe vina mna lihuvi linang'ana?" Bahene wadamulaga na kulidalishila ilipepo ni bahari. Bahene kwavesaga nuutulifu mkhome, ²⁷ avagosi vakhatwagwa nulushangalo vajova, "Uyu umunu wa namna nshi, kija hata amashetani ga mubahari gikimupulisa umwene?" ²⁸ Pini Uyesu akhandi ayinsile ulubali lunji lwa nytii ya Magadala, avagosi vavili vini vakhetwe na mashetani vatanganaga nawo. Vakhandi vahumilile kumakhabuli na vakhandi vifanya ufujio sana, shiasi kwamba kusina umushulaji asingawesa kishila insila yila. ²⁹ Lelela, watansaga ishauti na kija, "Tina nshi shakigaha kunyakho, mwana wa Nguluvi? Wayinsa panu kitilafya khabla ya muda kifika?" ³⁰ Ino ishipuga shikhome sha ngubi likhandi lidima, pakhandi sio patali sana pini vakhandi vakwali, ³¹ amashetani gakhandi gilalama kwa Yesu na kija. "Nda utiamuru kipola, titwala mushipuga sha ngubi." ³² Uyesu wavajovelaga, "Luti!" Amapepo gavapolaga na kita ku ngubi. Nalelela, ishipuga shona shatinukhaga kihuma kushidunda kitelemshilila ku bahari na lyona lyafwilaga mumalenga. ³³ Avagosi vini vaklhandi vidima ingubvi vasigaga. Na pini valutaga kumujini vayelesaga shila shinu, hususani shina shapolelaga kwa vagosi vini vakhandi vakhetwe na mashetani. ³⁴ Lelela, umuji gona gwayinsaga kitangana nu Yesu. Pini vamwagaga, vamulombaga awushe kumkoa gwanave.

Chapter 9

¹ Uyesu wayinjilaga mushipugo, walowokhaga na kifikha kunyii yini akhandi ikhala. ² Lelela, vamuletelaga umunu mwini apoosise na agonisiwe mu godoro. na pini walyagaga ilihuvi lyanave, Uyesu wamjovelaga umunu mwini apoosise, "Mwanangu, uve nuushendefu, Isambi sakho sisameheewe" ³ Lelela, Baasi ya vana sheria valogonsaniyana vavene kwa vavene, "Uyu umunu ikufuru" ⁴ Uyesu wagagaga amahiva ganave na kija, "Kwa nshi muhiva amavi munumbula senyu?" ⁵ Shili kwi shini shili shipefu kijova, 'Isambi sakho sisameheewe' au kija, 'Yima na ujende?' ⁶ Lakini muyelewe kija Umwana wa Adamu anawo uiweso wa kisamehe isambi...." wagalogolaga aga kwa yula mwini apoosise, "Yima, tola igodoro lyakho, na ulute kukhaya yakho" ⁷ Bahene yula wayimaga na kiluta kukhaya yakwe. ⁸ Avanu pini vagagaga ago, vashangalaga na kumusifu Unguluvi, mwini avapelile uuweso uwo avanu. ⁹ Nu Yesu pini akhandi ishila kihuma hapo, wamwagaga umunu mwini washemelwagwa kwa litawa lya Mathayo, mwini akhandi akhele isehemu ya votosa uwushuru. Numwene wamumujovela, "Nifwata one" Na yumwene wayimaga na kimufwata ¹⁰ Nu Yesu pini wakhalaga ili alye ishakilya mukhati ya khaya, vayinsaga avatosa ushuru vinji na vanu avaofu valisaga ishakilya bahamo nu yesu navafunsi vakwe. ¹¹ Bahene Avamafarisayo pini vagaga ago, vavajovelaga avanafunsi "Kwanshi avalimu venyu vilya iashakilya bahamo na avatosa ushuru na vanu vaofu?" ¹² Uyesu pini wapulikhaga ago, na yumwene wajovaga "Avanu vini vana hafya nofuvasisakula umuganga, ila kwa vala vini vatamu. ¹³ Yipaswa mulute muifundise imaana yakwe, "Nidobokha irehema na siyo idhabihu" Kwa kiva nayinsaga, sio kwa vini vana haki kitubu, lakini kwa vina vana sambu. ¹⁴ Bahene avanafunsi va Yohana vayinsaga kunyakwe na kija, "Kwanshi ose namafarisayo tifunga, lakini avanafunsi vakho vasifunga?" ¹⁵ Uyesu wavajovela, Wuli avasindilisaji va arusi vangawesa kiva nuusugumilo pini Umtwa haruspini iva papamo nawo? lakini insiku siyinsa pini Ubwana harusi akhatolwa kihuma kunyanave, na bahene ndio vakhafunga. ¹⁶ Kusina umunu mwini ivikha ishikande sha mwenda mpya ku mwenda gwini gwapakhala, ishikande shikhatayulwa kihuma mu mwenda na uludemkho lukhome lukhatokela ¹⁷ Kusina avanu vini vivikha uujimbi mpya mu shombo sha ujimbi wa pakhalu, nda vagahe, inkwembe yikhademukha, uujimbi ukhawukha ni nkwenbe yikhananjikha. Badala yakwe, vivikha uujimbi mpya mu nkwenbe imya na fyona fikhava salama. ¹⁸ Uyesu pini akhandi akivajovela amambo ago, lelela, uafisa wayinsa na kigondama pamwandi yakwe, Na yumwene wajova, "Umwali wangu wafwa sala yiya, lakini yinsa na uvishe iliwokho lyakho kunyakwe na yumwene akhava msima khanji. ¹⁹ Bahene Uyesu wayima na kumufwata na vanafunsi vakwe khanji. ²⁰ Lelela, umudala mwini akhandi ipolwa ni danda kwa muda wa makha kumi na mbili, wayinsa kholela nu Yesu na wamupyasa isehemu ya lupembo ya mwenda gwakwe. ²¹ Kwa kiva wajovaga, "Nda nikhagupyasa umwenda gwakwe, nayune nisipate uuponyaji." ²² Uyesu wasetukhaga na kumulelela na kumujovela. "Mhinja, yipela inumbula, ilihuvi lyako lyakufanya upone," Na muda gugo umudala wapata uuponyaji muda ugo. ²³ Nu Yesu pini wafikhaga ku nyumba ya afisa, nayumwena wavagaga avatova italumbeta nu umati wa vanu wukhandi witova ilyowo. ²⁴ Na yumwene waja, "Wushi panu, kwa kiva umuhinja asfwile, ila agonile. Lakini avene vamuhejkaga na kumsal. ²⁵ Na vala avanu pini vahumisiwagwa kunja, nayumwene wayinjilaga kumwandi na kumukhata iliwokho nu muhinja wadamula. ²⁶ Ni habari isi sayenelaga ienewo lyona. ²⁷ Bahene Uyesu pini akhandi ipola kihuma pala, avagosi vavili vapofu vamufwataga. Vayendelelaga kitansa ishauti vija, "Tilomba utisamehe, Mwana wa Daudi." ²⁸ Pini Uyesu akhandi wafikha kukhaya, vala avapofu vayinsaga kunyakwe. Uyesu wavajovelaga, "Muyamini kija niwesa kitenda?" Navavene vamujovala "Ndiyo, Mtwa" ²⁹ Bahene Uyesu wapyasaga ameho ganave na kija "Nayisenjeshe ndeno kunyenye ngaja ilihuvi lyenyu shene lishwali" ³⁰ Na meho ganave gadindukhaga. Bahene Uyesu wawasisitisaga na kivaamuru kija "Leleli umunu yeyona asikhamanyaga kihusu ijambo ili." ³¹ Lakini avanu ava vavili vawukhaga na kitangasa ihabari isi isehemu sona sa muji ³² Bahene vala avagosi vavili pini vakhanfi viwuya, Lelela, umunu yumonga bubu mwini akhandi akhetwe na mashetani waletwagwa kwa Yesu. ³³ Na pini amapepo gamupolaga, yula umunu ububu wayansaga kilogola. Uumati wona wapunugalaga na kija "Iyi yisinawahaje kitokela pa Israel. ³⁴ Lakini amafarisayo vakhandi vijova "Kwa vakhome vamashetani, akigadagansa amashetani" ³⁵ Uyesu waluta ku miji gona nifijiji. Nayumwene wayendelelaga kifundisa mumasinagogi, ihubiri imola ya utwa, na kiponiya avatamu vashila aina nu usaifu wa aina sona. ³⁶ Pini walelelaga uumati, nayumwene wawawonelaga ulusungu, kwa sababu valavaga na kikhata itamaa. Vakhandi ngaja khola sini sisina mdimaji. ³⁷ Nayumwene wavajovelaga avanafunsi vakwe. "Amafuno gali minji, lakini avasenga nsengo vali vadodo. ³⁸ Ino basi nyangu Umutwa wa mafuno, ili kija adfilishe avasenga nsengo mu mafuno gakwe."

Chapter 10

¹ Uyesu wawashemelaga avanafunsi vakwe kumbi na bili bahamo na kivapela amamulakha kihusu amashetani masafu, kivadalishila na kivadaga na kionya iaina sona samalathi ni aina sona samatamu. ² Amatawa ga vanandeje kumi na mbila ni aga. Lya kwansa simeoni (mwini khanji ishemelwa Petro), nu Andrea umame, Uyakobo mwana wa Zebedayo, nu Yohana umame: ³ Uphilipo, nu Bartelemayo, Uthomaso, nu Mathayo umutosa ushuru, Uyakobo mwana wa Alfayo, nu Tadeo, ⁴ Usimoni mkananayo, nu Yuda iskariote, mwini wamsetukhaga. ⁵ Ava kumi na mbili Uyesu wavafilikhaga. Nayumwene wawawulanisaga kija "Msikhalutaga ishemu sini vikhala avamataifa na msikhayinjilaga mu makhaya ga vasamalia. ⁶ Badala yakwe, mulute kwa kholo sina siyajile sa khaya ya Israel. ⁷ Na pini mwiluta, hubiri na kija, uutwa wa kushanya ulikholela. ⁸ Ponyaji avatamu, fufulaji vina vafwile, vavalasaji vini vana ukoma na dagaji amapepo. Mwaposhela bure, humiyaji bure. ⁹ Msikhatolaga isahabu, ialmasi au shaba mumafukho genyu. ¹⁰ Usikhatolaga umukoba mulushulo lwenyu, au menda ga hakiba, ndatu au nkwegu, kwa kiva umusenga nsengo ipelwa ishakilya shakwe. ¹¹ Umuji gogona au shijiji shini mkhayinjila, sakuli mwini ifwaya na mkhale pala mpakha pini mkhawukha. ¹² Pini mukhayinjila mukhaya hunjilaji, ¹³ nda ikhaya yifwaya, iamani yenyu yisigale pala, lakini nda ikhaya yisifwaya, iamani yenyu yiwushe bahamo nomwe. ¹⁴ Na kwavala vini vasikivaposhela omwe au kipulisa amajowo genyu, pini muwukha mukhaya au umuji ugo, yipuguti amankundi ga nsayo senyu amahala hapo. ¹⁵ Kweli nikivajovela, yikhava yakifumilila saidi amiji ga Sodoma ni Gomorah ulusiku lwa uhigo kuliko umuji ugo. ¹⁶ Lelela, nikivafilikha ngaja kholo pakhati ya mbwa mwitu, kwahiyo vesaji nuluhala ngaja njokha na vapole ngaja njiva. ¹⁷ Muve meho na vanu, vakhavatwala mumabalasa, na vakhavatova mumasinagogi. ¹⁸ Na mkhaletwa pamwandi ya vakhome na vatwa kwa ajili yangu, ngaja ushuhuda kunyanave na kwa mataifa. ¹⁹ Pini vakhavahiva wuvi, msikhavesaga nu woga namna gani au shishi shakulogola, kwa kiva ishinu shakulogola mkhapelwa kwa wakati uwo. ²⁰ Kwa kiva sio omwe vini mkhalogola, lakini yu Roho wa Wihenyu akhalogola mukhati yenyu. ²¹ Umunyalukholo akhamuyinushila umunyalukholo wakwe na kimubuda, nu baba kwa mwanakwe. Avanishe vakhayinukha kwa vasasi vanave, na kivasababishisa infwa. ²² Nemwe mukhakhalalilwa kwa sababu ya litawa lyangu. Lakini kwa yeyona mwini ambiifumilila mpakha mwisho umunu uyo akhakulusiwa. ²³ Pini ambi vakivalafya ku muji ugu, sijili umji gwini gufwata, kwa kweli nikivajovela, msikhavamutile ku miji gona ga Israeli khabla ya mwana wa Adamu asinawuyee. ²⁴ Umwanafunsi sio mukhome kishila umwalimu wakwe, wala umufilikhwa mwini ali kushanya ya Mtwi wakwe. ²⁵ Yikwilana kwa mwanafunsi kija ave ngaja umwalimu wakwe, nu mtumishi ngaja Umutwa wakwe. Nda vamushemela Umtwa wa khaya Belzabuli, ni kwa shiasi shishi mandu vakhavakhashifu ava khaya yakwe! ²⁶ Ino basi msikhavatilaga avene, kwa kiva kusina ulujowo lwini lusikhagubutulwa, na kusina lini liifihile lini lisikhamanyikha. ²⁷ Shila shini shikavajovela munshisi, msilogole pauvalafu, na shini mkishipulikha kwa upefu mumakutu genyu, mshitangase pini mli kushanya ya nyumba. ²⁸ Msikhavatilaga vala vini vibuda mvili lakini vasina uweso wa kibuda inumbula. Badala yakwe, mtili yula mwini iwesa kibuda umuvili ni numbula kula kusimu. ²⁹ Wuli ikasuku sivili sisiguswa kwa senti ndodo? Hata ndeno kusina mwini iwesa kigwa pansu bila Uihenyu kwimanya. ³⁰ Lakini hata iidadi ya nyele senyu sivasuwe. ³¹ Msikhavesaga nu woga, kwa kiva muna maana mandu kishila ikasuku nyinji. ³² Ino basi shila munu mwini asiniyitishe pamwandi ya vanu, nayunenikhamuyitikha pamwandi ya Baba wangu mwini alikushanya. ³³ Lakini umwene mwini asinikhane pamwandi ya vanu, na yune khanji nikhamukhana pamwandi ya Baba wangu mwini ali kushanya. ³⁴ Msikhahiviga kija niyinsile kileta iamani panyii. Nisikhayinsile kileta iamani, lakini wupanga. ³⁵ Kwa kiva nayinsaga kumuvikha umunu akhanane nu wihe wakwe, nu muhuja kwa nyina wakwe, nu mkho sidi ya mkweye wakwe. ³⁶ Uadui wa munu vakhava vala va mukhaya yakwe. ³⁷ Umwene mwini akimugana uwihe au unyina mandu kulikom one uyo asikinifwaya. Nu mwene mwini akimudobokha umudimi au muhinja mandu kuliko one uyo asikinifwaya. ³⁸ Umwene mwini asisumula umsalaba na kinifwata one asikinifwaya. ³⁹ Umwene mwini ambi isakula amaisha akhagayasa. Lakini umwene mwini ambi iyasa amaisha kwa ajiuli yangu akhagapata. ⁴⁰ Umwene mwini ambi akivakhalibisa wanikhajalibisa one, na yune mwiji ambi akinikhaliibisa one wamukhalibisa umwene mwini anifilishe one. ⁴¹ Na yumwene mwini ambi akimukhalibisa umukuva malago kwa kiva yu mkulusaji akhaposhela ithawabu ya mkulusaji. Na yumwene mwini ambi akimukhalibisa umunya haki kwa kiva yu munu mwini ana haki akhaposhela ithawabu ya munu wa haki. ⁴² Yeyona mwini ambi akimupela yumonga wavanang'ana ava, hata shikhombe sha malenga gakwing'wa amasisimu, kwakiva umwene yu mwanafunsi, kweli nikivajovela, uwmene asiwesa kikhosa kwa nsila yeyona ithawabu yakwe."

Chapter 11

¹ Na baada ya Yesu kimala kivawulanisa avanafunsi vakwe kumi na mbili wawukhaga pala kiluta kifundisa na kihubiri kumajumbi ganave, ² nu Yohana pini alikugelesa pini wapulikha avele mu matendo ga Kristo, walajisaga uujumbe kishilila avanafunsi vakwe, ³ na vamuposaga, "Owe ndo yuna iyinsa, au kuna yunji tisakulwa kimulelelela?" ⁴ Uyesu wajibugu na kija kunyanave "Luti mumujovele Uyohana gala gini mkigaga na gala gini mkigapulikha." ⁵ Avanu vini vasilelela vipata kilelela, avalema vijenda, avakoma viyosewa, avanu vini vasipulikha vipulikha khanji, avanu vini vafwile vifufuliwa kipata uuhai, na vanu avahitaji vihubililwa ihabari nofu. ⁶ Na abarishilwe yula mwini asiwona uuwoga kihusu one. ⁷ Pini avanu ava vawukhaga, Uyesu wayansaga kilogola nu wumati kihusu Uyohana, "Shishi mwataga kulelela ku jangwa itete lihegensewa ni mepo?" ⁸ Lakini shishi mwataga kilelela umunu mwini afwalile amenda manofu? Hakiha, vala vini vifwala amenda amanofu vikhalala mu nyumba sa vatwa. ⁹ Lakini mwawukhaga kilelela nshi-Mkuvamalago? Ndiyo, nikivajovela, na saidi ya Mkuvamalago. ¹⁰ Uyu ndiyo mwini wayandikhwagwa, 'Lelela, nikimfilikha umujumbe wangu pamwandi ya weni wakho, mwini akhayandala insila yakho pamwandi yakho. ¹¹ One nikivajovela kweli, kati ya vinivasawilwe nu mdala kusina mwini mkhome kishila Uyohana Mbatisaji. Lakini mwini mnang'ana ku utwa wa kushanya ali mkhome kishila umwene. ¹² Kihuma ulusiku lwa Yohana Mbatisaji mpakha salisi, uutwa wa kushanya ni wa ngufu, na vanu venye ngufu, vikiutola kwa ngufu. ¹³ Kwa kiva avakuvamalago ni sheria, yava vitabiri mpakha kwa Yohana. ¹⁴ Na nda mli tayari kuyitikha, uyu yu Eliya, yula mwini iyinsa. ¹⁵ Mwini anamakutu gakupulikha na apulishe. ¹⁶ Nishihwananise ninshi ishisasi ishi? Ngaja mfano gwa vanishe vini vinene ku sokho, vini vikhalala na kishemelana ¹⁷ na kija, 'Tavatovelaga izomari na msikhanenile. Taombolesaga, na msikhakhilile.' ¹⁸ Kwa kiva Uyohana wayinsaga bila kilya umukhate au king'wela uujumbi, na vakhali vija, 'Ana mapepo.' ¹⁹ Umwana wa Adamu wayinsaga ilya na king'wa na vaja 'Lelela, ali munu mlyaji na mugasi, urafiki wa vada ya ushuru na vina vanasambi!' Lakini ihekima yiwonensewa kwa matendo gakwe. ²⁰ Uyesu wayansaga kudalishila amakhaya gini baasi ya matendo gakwe ga ajabu gasenjejhaga, kwa kiva vakhandi vasinatuubu, ²¹ Ole wakho, Kolazini, Ole lwakho Bethsaidi! Nda amatendo amakhoma ndagasenjejhaga Kutiro ni Sidoni gala gini gasenjejhaga panu, nda vakhali vatubu pakhalala kwa kifwala amagunia na kiipakha amafulikho. ²² Lakini yisive uuufumilifu kwa Tiro ni Sidoni ulusiku lwa uhigo kuliko kunyakho. ²³ Owe, Kapernaum, wija ungatupulwa hadi kushanya? Hapana ukhayiswa mpakha pansi kisimu. Nda kwa Sodoma ndakwasenjejhaga amatendo amakhoma, nda gasenjejhaga kunyakho, ndayayikwali mpakha ineng'uni. ²⁴ Ila nilogola kunyakho kiva yisive rahisi kwa nyii ya Sodoma kiyima ulusiku lwa uhigo kuliko owe. ²⁵ Ku muda ugo Uyesu wajovaga, "Nikikusifu owe, Baba, Mtwana wa Mbingu ni Nyii, kwa sababu wawafihaga aga vini vana vana hekima nuluhala, na kugagubutula kwa vina vasina elimu, ngaja vana vanang'ana. ²⁶ Baba kwa kiva yakupendesaga ndeno pameho gakho. ²⁷ Amajowo gona gakhabisiwe kunyangu kihuma kwa Baba. na kusina mwini amumenye Umwana isipokuwa yu Baba, na kusina mwini amumenye uUaba isipokuwa Umwana, na yeyona mwini Umwana ana hamu ya kumugubutulila. ²⁸ Yinsi kunyangu, omwe wona vini mwilava na vini mfunilwe na masigo masito, na yune nikhavatuyisa. ²⁹ Yiponyesi inira yangu na myimanyise kihuma kunyangu, kwa kiva one nili mnyenyekefu nu mpole wa numbula na msipate uutuyo wa nafsi senyu. ³⁰ Kwa kiva inira yangu ndabada nu msigo gwangu mupefu.

Chapter 12

^{1 2} Uluhavi ulo Uyesu wataga ulusiku lwa sabato kushilila kumagunda. Avanafunsi vakwe vakhandi ni njala na vayanaga kugadenya amasuke na kugalya. Lakini Avafarisayo pini vagaga ago vamujoavelaga uyesu "Lelela avanafunsi vakho vinanga isheria visenga ulusiku lwini lusiluhusiwa ulusiku lwa Sabato" ³ Lakini Uyesu wavajovela, "Msiyimbile jinsi Udaudi shina wasengaga, pini akhandi ni njala, papamo na vanu vini akhandi nawo?" ⁴ Inamna shini wayinjalaga mu nyumba ya Nguluvi na kilya amakhate ga wonyesho, gini gakhandi siyo halali kunyakwe kigalya na vala vini vakhandi nawo, ila halali kwa Makuhani? ⁵ Bado musinayimbe ku sheriya, kija kulusiku lwa Sabato Amakuhani mukhati ya hekalu vikiikhosela Isabato, lakini vasina ihatia? ⁶ Lakini nilogola kunyenyu kija mwini mukhome kishila ihekalu ali panu. ⁷ Nda mwa mumanye iyi yimaanisa nshii; nisakula irehema na siyo isadakha; nda musavahiga vini vasina ihatia, ⁸ Kwa kiva Umwana wa Adamu ndiyo Mwa wa Sabato." ⁹ Bahene Uyesu wapola pala waluta kusinagogi lyanave. Ino kukhandi nu munu mwini apoosise iliwokho. Amafarisayo vamuposa Uyesu, vija. ¹⁰ "Wuli, yiva halali kiponesa ulusiku lwa Sabato?" ili kija vawese kimusitakha kwa kisenga isambi. ¹¹ Uyesu wavajovela, "Yu nani kunyenyu, nda ave ana kholo yimo, ni iyi ikholo yagwilila mukhati ya lilindi ulusiku lwa sabato, musikhamukhata na kimuhumya kwa ngufu mukhati ya lilindi?" ¹² Wuli, shili kwii ishinya thamani, saidi kwani, sio saidi ya kholo! ino ni halali kisenga amanofu ulusiku lwa Sabato." ¹³ Bahene Uyesu vamujoavelaga yula umunu, "Golosa iliwokhonyakho" Waugolosa, na lyapata iafya, ngaja lila ilinji. ¹⁴ Lakini Amafarisayo vapolaga kunja vapanga inamna ya kimubuda valutaga kunja kipanga shinyume shakwe. Vakhandi visakula inamna ya kimubuda. ¹⁵ Uyesu pini wayelewaga ili wawukhaga apo. Avanu vinji vamufwataga, na wavaponesa wona. ¹⁶ Wavalajisaga vasikhayinsaga vamugahe amanyishe kwa vanji, ¹⁷ kija yitimile yila ikweli, yininyikhandi yilogwelwe nu mkuvamalago uisaya, ija, ¹⁸ Lelela umutumishi wangu mwiini nimuhagwile, mugani wangu, kwa mwene inafsi yangu yanojelwa. Ambi nivikha Iroho yangu kushanya yakwe, na ambi itangasa uuhigo kwa Mataifa. ¹⁹ Asikhalava wala kikhola kwa ngufu; wala yeyona kipulikha ishauti yakwe ku mitaa. ²⁰ Asikhalidenya ilitete lini lijubwilwe; asikhasimyaa uutambi wowona wini wihumya ilyosi, mpakha pini akhaleta uuhigo yiwe. ²¹ Na Mataifa ambi viva nuukhangafu kishilila iltawa lyakwe. ²² Umunu fulani mupofu nu bubu, mwini akhatilwe na mapepo waletwagwa pamwandi ya Yesu. Wamuponesa, bahamo na matokeo ga kija umunu bubu walogolaga na kilolela. ²³ Umukutano gona vamushangalaga na kija, "Yiwesakhana umunu uyu kiva mwana wa Daudi?" ²⁴ Lakini pini Amafarisayo pini vapulikhaga umujisa ugu, vajovaga, "Uyu umunu asihumya amapepo kwa ngufu sakwe yumwene ila kwa ngufu sa Belzebuli, umukhome wa mapepo. ²⁵ "Lakini Uyesu wamanyaga amahiva ganave na kivajovela, "Shila uufalme wini wuigaveniye wuwene wunanjikhaga, ni shila mji ni nyumba yini yikiigavaniya yiyene yisikhayima. ²⁶ Nda Ushetani, ambi akimuwusa Ushetani, basi akiikhana ku nafsi yakwe yumwene. ²⁷ Kwa namna shii uufalme wangu ambi wuyima? Na nda nihumya amapepo kwa ngufu ya Belizabuli, avafuasi venyu vasihumye kwa nsila nshii? Kwa ajili ya ili ambi viva vahigaji venyu. ²⁸ Na nda nihumya amapepo kwa ngufu sa Roho wa Nguluvi, basi uufalme wa Nguluvi wayinsa kunyenyu. ²⁹ Nu munu iwesa wuli kihuluta mukhati ya khaya ya munya ngufu na kihija, bila kimupinya umunya ngufu tangusina? Bahene ndio ambi ihija imali yakwe kihuma mukhati ya khaya. ³⁰ Yeyona mwini ambi iva asili bahamo none ali shinyume shangu, nu mwene mwini asikunganiya bahamo none iyo ipalakhaniya. ³¹ Ino nilogola kunyenyu, shila sambu ni kufuru avanu ambi visamehewa, ila kimukufuru Uroho Mtakhatifu vasikha samehewa. ³² Nu yeyona mwini ilogola ulujowo shinyume nu Mwana wa Adamu, ilyo ambi isamehewa. Lakini yeyona mwini ilogola shinyume nu Roho Mtakhatifu. uyo asikhasamehewa, ku ulimwengu uwu, na wala wula wini wuyinsa ³³ Au ugahe umupishi kiva munofu nilitunda lyakwe linofu, au ugunanje umupishi nili tunda lyakwe, kwa kiva umupishi gumanyikha kwa litunda lyakwe. ³⁴ Omwe uusawo wa njokha, omwe muli vavi, muwesa wuli kilogola amajowo amanofu? Kwa kiva umulomo gwilogola kihuma ku akiba ya gini gakwali munumbula. ³⁵ Umunu umunofu ku akiba inofu ya numbula yakwe gipola amanofu, nu munu umuvi ku akiba imbii ya numbula yakwe, ihumya shini shivi. ³⁶ Nikivajovela kija kulusiku lwa uhigo avanu ambi vihumya ihesabu ya shila lujowo lwini lusina maana lwini valogolaga. ³⁷ Kwa kiva kwa majowo gakhobi wuvasiwa ihaki na kwa majowo gakhobi wihigwa." ³⁸ Shila baasi ya vayahudi na Mafarisayo vamujiyibu Uyesu vija "Mwalimu, tidobokha kisaga iishara kihuma kunyakho." ³⁹ Lakini Uyesu wavajiyibu na kivajovela, "Ishisasi ishivi ni sha zinaa shisakula iishara. Lakini kusina iishara yini yikhahumisiwa kunyanave isipokiva yila iishara ya Yona umukuvamalago. ⁴⁰ Ngaja ndenela shini uyona akhandi mukhati ya utumbo wa nsii ikhome kwa nsiku sitatu paminsi na pashilo, ndeno ndiyo Umwana wa Adamu shini akhava mukhati ya numbula ya nyii kwa nsiku sitatu paminsi na pashilo. ⁴¹ Avanu va Kuninawi ambi viyima pamwandi ya shitengo sha uhigo bahamo ni shisasi sha vanu ava na ambi vakishihiga. Kwa kiva vatubugu kwa mahubiri ga Yona, na lelela, umunu yumonga mukhome kishila Uyona ali panu. ⁴² Umalkia wa kusini ambi iyima kuuhigo bahamo na vanu va shisasi ishi na kushihiga.

Wayinsaga kihuma ku mwisho gwa nyii kiyinsa kipulikha ihekima ya Selemani, na lelela, umunu yumonga kishila Useleman ali panu. ⁴³ Pini ilipepo ilishafu pini likimupola umunu, lishila amahala pini paina malengalisakula kituya, lakini lisikipaga ⁴⁴ Bahene lija.' ambi nitina mu khaya yangu yini nahuma.' Pini litina likiyaga yila inyumba yifyajilwe na yili tayari. ⁴⁵ bahene litina na kigaleta aganji amaro ho amashafu saba gini mavii mandu kishila umwene, giyinsa kikhala gona pala. Ni hali yakwe ya mwisho yiva mbii kishila ya kwansa. Ndeno ndiyo yikhava kwa shisasi ishi shivi. ⁴⁶ Pini Uyesu pini akhandi ilogola nu uumati lelela, umama wakwe nu vakholo lwakwe vayimaga kunja, visakula kilogola numwene. ⁴⁷ Umu nu yumo wamujovela, "Lelela umama wakho na vanyalukholo lwakho vayimile kunja, visakula kilogola nowe". ⁴⁸ Lakini Uyesu wajibugu na kimujovela mwini wamujovelaga, "Umama wangu yu nani? Na vakholo lwangu va nani?" ⁴⁹ Numwene wagolosaga iliwokho lyakwe kwa vanafunsi na kija, "Lelela, ava ni mama na vakholo lwangu!" ⁵⁰ Kwa kiva yeyona mwini isenga amanofu ga Baba wangu mwini ali kushanya, umunu uyo ndiyo kholo lwangu, udada wangu nu mama wangu".

Chapter 13

¹ Kulusiku ulo Uyesu wawukhaga kukhaya na kikhala mwambwa ya bahari. ² Uumati mukhome watanganaga kwa kimupilima, wayinjalaga mukhati ya shipugo na kikhala mukhati yakwe. Uumati wona vayimaga mwambwa ya bahari. ³ Bahene Uyesu walogolaga amajowo minji kwa mifano, Wajovaga, "Lelela, umuvyalaji walutaga kivyala. ⁴ Pini akhandi ivyala mbeyu isinji sagwisaga mwambwa ya nsila ni nyuni sayinsaga kusihola. ⁵ Imbeyu isinji sagwisaga pashanya ya mwamba, pini sisikhatipate uulongo wa kukwilana. Ghafla samelaga kwa kiva uulongo wusikhandi wutile pansi mandu. ⁶ Lakini ilijuva pini lyadibulaga sanyanywagwa kwa kiva sikhhandi sisina amansina, na sayumaga. ⁷ Imbeyu isinji sagwisaga pakhati ya mapihi aganya minfa. Amapishi aganya minfa gatalipaga kushanya na kusigubikha. ⁸ Imbeyu isinji sagwisaga kuulongo unofu na kisava imbeyu, isinji mara mia moja zaid, isinji sitini na isinji thelathini. ⁹ Mwini ana makutu na apulishe. ¹⁰ Avanafunsi vayinsaga na kimujovela Uyesu, "Kwanshi wilogola na vanu kwa mifano?" ¹¹ Uyesu wajibugu wavajovela, "Mupelilwe uupendeleo wa kimanya isiri sa uufalme wa kushanya, ila kunyanave vasipelilwe. ¹² Lakini yeyona mwini anasho, kunyakwe umwene ambi iyonjelesewa mandu, na ambi ipata ifaida khome. Ila mwini asina hata shila hini anasho ambi iponkhwa. ¹³ Ino nilogola navene kwa mifano japo vilolela, vasikhalelelaga kweli. Na japo vipulikha vasikhapulikha wala kimanya. ¹⁴ Uukuvamalago wa isaya watimila kunyanave, wula wini wija, "Pini mupulikha mupulishe, lakini kwa namna yeyona musikhayelewa; pini mwilomba muwese kilwaga, lakini kwa namna yeyona yila musikhamanyaga. ¹⁵ Ni numbula sa vanu ava sava nhisi, yiva nsengo kipulikha, na vagubishe ameho ganave, ili vasikhawesaga kilolela kwa meho ganave, na kipulikha kwa makutu ganave, au kimanya kwa numbula anave, ino nda vanisetushila khanji na nda navaponesha. ¹⁶ Ila ameho genyu gabarikhiwe, kwa kiva gilolela, na makutu genyu kwa kiva gipulikha. ¹⁷ Kweli nikivajovela avakuvamalago vinji na vanu avanya haki vakhandi vana hamu ya kugaga amajowo gala gini mukigaga, na vasikhawesise kugaga. Vadobokhaga kipulikha amajowo gala gini mukigapulikha, vasikhagapulishe. ¹⁸ Ino pulii umfano gwa muvyalaji. ¹⁹ Pini yeyona ipulikha iliswi lya uufalme na ilekha kilimanya, bahene umuvi iyinsa na kushikwepula shini tayari shivyililwe mukhati ya numbula yakwe. Iyi ndio imbeyu yila yini yivyililwe ku mwambwa ya nsila. ²⁰ Umwene mwini avyalile ku miamba ndio yula mwini ipulikha iliswi na kuliposhela nyangu kwa ushendefu. ²¹ Bado asina amnina mukhati yakwe, ila ifumilila kwa muda mufupi, pini amatatiso au malawo pini ambi gipolela kwa sababu ya liswi ikuvala ghafla. ²² Mwini avyalilwe pakhati ya mapishi aganya minfa, uyu ndio yula mwini ipulikha iliswi lakini amalawo ga wulimwengu nu uudehi wa utajiri ukiligubikha lila iliswi lisikhayinsaga lisave amatunda. ²³ Mwini avyalilwe kuulongo uunofu, uyu ndiyo yula mwini ipulikha iliswi na kulimanya. Uyu ni yula mwini isava amatunda na kiyendelela kisava moja aidi ya mara mia, isinji sitini, isinji thelathini." ²⁴ Uyesu wawapelaga umufano ugunji. Ija, "Uufalme wa kushanya wuhwananiswa nu munu mwini avyalile imbeyu inofu kumugunda gwakwe. ²⁵ Lakini avanu pini vagonelelaga, uadui wayinsaga wope wavyalaga amagugu pakhat ya ngano na waluta lwakwe. ²⁶ Panyuma pini imbeyu yamela na kihumya amasawo, bahene na magugu gapolelaga gope. ²⁷ Na vatumishi avanya mugunda vayinsaga vamujovela, ;Mtwi, usikhavyalile imbeyu nofu kumugunda gwakho? Yiva wuli uno guna magugu? ²⁸ Wavajovela, Uadui wasenga ili. Avatumishi wamujovela, "Ino wusakula tilute tigakule?" ²⁹ Umunya mugunda waja, ' Hapana, pini mwikula amagugu ambi mwikula bahamo ni ngano. ³⁰ Galeshi gakule bahamo mpakha uluhavi lwa kikungula. Uluhavi lwa kikungula ambni nija kwa vakungulaji, "tangusina gakuli amagugu au gapinyi mafungu mafungu na kiganyanya, lakini kungani ingano mushihenje shangu." ³¹ Bahene Uyesu wavahumisaga umfano ugunji. Waja, "Uufalme wa kushanya wuhwanana ni mbeyu ya haradali yini umunu waitolaga na kuivyala kumugunda gwakwe. ³² Imbeyu iyi kwa kweli nang'ana kishila imbeyu isinji sona. Lakini pini yilemba yiva khome kishila amimea gona ga bustani, yiva mapishi, ishiasi sha kija inyuni sa kushanya siyinsa na kisenga ifiwanso ku matawi gakwe." ³³ Wavajovela umufano ugunji khanji. Uufalme wa kushanya ni ngaja amila yila yini yitolilwe nu mudala na kihanswa kwa fipimo fitatu kwa utune hati fiwumushe. ³⁴ Ago gona Uyesu wagalogolaga kwa vanu kwa mifano. na bila mifano asikhalogwele shoshona kunyanave. ³⁵ Iyi yikhanda kija shila shini tayaro shalogolwagwa kishilila kwa vakuvamalago hiwese kitimila, pala pini wajovaga, "Ambi nigubutula umulomo gwangu ku mifano. Amba nilogola amajowo gala gini gakhanda gafihilwe kihuma amisingi ga wulimwengu". ³⁶ Bahene Uyesu wavalekhaga avanu na kiluta kukhaya. Avanafunsi vakwe vamlutilaga na kija, "Tigubutulila umfano gwa magugu ga kumugunda." ³⁷ Uyesu wajibugu na kija, "Mwini ivyala imbeyu inofu iva Mwana wa Adamu. ³⁸ Umugunda ndio uwulimwengu; ni mbeyu inofu, ava ndio vana va ufalme. Amagugu ndio vana va yula umuvi, nu adui mwini wasivyalaga yu ibilisi. ³⁹ Na uukungulaji ndio mwisho wa wulimwengu, na vakungulaji ndio va malaikha. ⁴⁰ Ngaja ndenela shini amagugu gikunganwa na kinyanywa nu moto, shisho ndiyo yikhava mwisho gwa wulimwengu. ⁴¹ Umwana wa Adamu ambi iflikha avamalaikha vakwe, na kikunganiya kihuma ku uufalme wakwe amajowo gona gini gasababisaga iambi na vala vini visenga amavi. ⁴²

Ambi vitagwa wona mu tanuru lya moto, kwini kukhava ni kholo na kihawula ameno.⁴³ Bahene avanu avanya haki pini vakhang'ala ngaja lijuva Kuufalme wa Wiha nave. Umwene mwini ana makutu na apulishe.⁴⁴ Uufalme wa kushanya ngaja akiba yini yifihilwe kumugunda. Umunu nda ayaje na kuifiha. Kuushendefu wakwe alute kigusa fyona fini anafyo, na kugugula umugunda.⁴⁵ Ino, uufalme wa kushanya ngaja munu mwini ienga ibiashara mwini isakula ilulu iyinya thamani.⁴⁶ Pini wayagaga yila iyinya thamani, walutaga kigusa shila shinu shini akhandi anasho na waigula.⁴⁷ Uufalme wa kushanya ngaja wafu wini wuli mukhati ya bahari, na kija wukunganiya ifumbe fya shila aina.⁴⁸ Pini wamemaga avalovaji vaukwehaga kulubali. Bahene vakhalaga pansi na kitunganiya ifinu finofu mukhati ya fyombo, lakini fini fisina thamani fyatagwagwa kutali.⁴⁹ Yikhava inamna iyi ku mwisho gwa dunia. Avamalaikha ambi viyinsa na kivabagula avanu avavi ku vamo va vanya haki.⁵⁰ Na kivataga mukhati ya tanuru lya moto, kwini kukhava na maomboleso na kihaula ameno.⁵¹ Mumanye amajowo gona aga? Avanafunsi vamujibugu, "Ndiyo."⁵² Bahene Uyesu wavajovela, "Shila muyandikhaji mwini wava mwanafunsi wa ufalme ihwanana nu munya nyumba mwini ihumya ku akiba yakwe ifinu ifipya na fya pakhalala."⁵³ Yavesaga pini Uyesu wamalaga amafano gona ago, wawukhaga ku sehemu iyo.⁵⁴ Bahene Uyesu wafikhaga kumukoa gwakwe na kivafundisa avanu ku sinagogi. Amatokeo gakwe ni kija vashangalaga na kija, "Ni kwii kwini umunu uyu wapataga ilishima ili na miujisa aga?"⁵⁵ Umunu uyu asili yula mwana wa seremala? Umariamamu asili yu nyina? Na vakholo lwakwe siyo Uyakobo, Uyusuph, Usimoni nu Yuda?⁵⁶ Na avadada vakwe tinawo apa panyesu? Ino umunu uyu wagapata kwii aga gona?"⁵⁷ Wavakhalasaga. Lakini Uyesu wavajovelaga, "Umukuvamalago asikhosa kiva nilishima isipokiva kunyanave na kunyii yanave."⁵⁸ Na asikhawesile kigaha amiujisa minji kwa kiva vakhandi vasima ilihuvi kwa mwene.

Chapter 14

¹ Kwa luhavi ulo, uherode wapulikha ihabari khusu Uyesu.. ² Wavajovela avatumishi vakwe, "Uyu yu Yohana Umubatisaji wafyukha kihuma kwa vini vafwile. Kwa hiyo ingufu ii sili kushanya yakwe." ³ Kwa kiva Uherode akhandi amukhete Uyohana wamupinyaga na kimutaga mugelesa kwa sababu ya Herodia, umudala wa Filipo ukaka wakwe. ⁴ Kwa kiva Uyohana wamujovelaga, "Yisili halali kimutola umwene kiva mudala wakwe." ⁵ Uherode nda wamubudaga lakini wavatilaga avanu kwa kiva vamwagaga Uyohana kija mukuvamalago. ⁶ Lakini pini ulisiku lwa kisawa Uherode pini wafikhaga umuhinja wa Herodia wanenaga pakhati ya vanu na kimunojela Uherode. ⁷ Pini kwa kujibu shila waahidigi kwa shiapo kija ambi akimupela shoshona shini ambi ilomba. ⁸ Baada ya kishauriwa nu nyina, wajovaga, "Nipela one panu kushikhombe umtwe gwa Yohana Umubatisaji. ⁹ "Umfalme akhandi na masikitikho kwa maombi ga muhinja, lakini kwa ajili ya shiapo shakwe, kwa sababu ya wona vakhandi pashakilya bahamo nu mwene wajovaga kija yipaswa yisenjeshe. ¹⁰ Walajisaga Uyohana aletwe kihuma mugelesa ¹¹ ili adumulwe umtwe gwakwe na shaletwagwa kushanya ya inia na wapelwa umuhinja na washitwalaga kwa nyina. ¹² Bahene vala avanafunsi vakwe vayinsaga na kugutola gula umuvili na kugusila, baada ya ili valutaga kumujovela Uyesu. ¹³ Numwene Uyesu pini wapulikha aga, waikwewusaga kihuma amahala pala watana mukhati ya mashua walutaga isehemu yini yitenjilwe. Pini uumati wamanyaga kwini akwali, vamufwataga kwa magulu kihuma kumujini. ¹⁴ Bahene Uyesu wayinsaga kumwandi yanave na kiwaga uumati mukhome. Wavawonelaga lusungu na kivaponesa amatamu ganave. ¹⁵ Ululandi pini lwafikhaga, avanafunsi vayinsaga kunyakwe na kija, "Iyi ni sehemu ya nyikha, nulusiku tayari lwashila. Vapalakhaniya avanu ili valute kushijiji vagule ishakilya kwa ajili yanave. ¹⁶ Lakini Uyesu wavajovela, "Vasina haja ya kiluta lwanave. Vapeli omwe ishakilya" ¹⁷ Vamujovela, "Panu tinago amakhate gasnu ni nsii sivili tu." ¹⁸ Uyesu waja, "Galeti kunyangu." ¹⁹ Bahene Uyesu wavajovelaga avanu vakhale pansi ya masole. Watolaga amakhate gavili ni nswii sivili. Walolela kushanya, waubarikhi na kimenya amakhate wavapela avanafunsi. Avanafunsi vavapela avanu. ²⁰ Valya wona na kuikuta. Bahene vakunganiyaga ifipande fyona fya shakilya na kimemya fikhapu kumi na mbili. ²¹ Vala vini valisaga vakhandi ngaja vagosi elfu tano bila ya kivavasa avadala na vanishe. ²² Baho wavajovaga avanafunsi vahulute mukhati ya mashua, uluhavi ulo umwene wavahwesa avanu valute lwanave. ²³ Baada ya kivahwesa avanu valute lwanave, vatana kushanya wa shidunda kilomba mwene duguli. Pini yikhandi jioni akhandi uko mwene duguli. ²⁴ Lakini ino imashua pini yikhandi pakhati ya bahari yilavalava kwa sababu ya mawimbi. kwa kiva ilipepo likhandi lya kishila. ²⁵ Kushilo sha samu ya utai Uyesu wavahejelelaga, ijenda kushanya ya malenga. ²⁶ Pini avanafunsi vakwe pini vamwagaga ijenda kushanya ya bahari, vatilaga na kija, "Ni lijini," na kitansa ishauti kwa kitila. ²⁷ Uyesu wavajovela mara moja, ija, "Yipeli inumbula! yune! musikhatilaga." ²⁸ Upetro wamujibugu kwa kija, "Mtwa, nda yuwe, niyitikha niyinsa kunyakho kushanya ya malenga." ²⁹ Uyesu wamujovela, "Yinsa." Bahene Upetro wapola mukhati ya shipugo na wajenda kushanya ya malenga kiluta kwa Yesu. ³⁰ Lakini Upetro pini wagaga amawimbi, watilaga, na kiyansa kutwina, pansi, washemelaga ishauti na kija, "Mtwa, nikulusa!" ³¹ Nyangu Uyesu wagolosa iliwokho lyakwe wamutupula Upetro, na kumujovela, "Owe umunya lihuvi lidodo, kwanshi wa una mashaka?" ³² Bahene Uyesu nu Petro pini vahulutaga mu shipugo, ilipepo lyalekhaga kikutukha. ³³ Avanafunsi mushipugo vamwabudugu Uyesu na kija, "Kweli owe uli Mwana wa Nguluvi." ³⁴ Na vene pini vamaalaga kilowokha, vafikhaga kunyii ya Genesareti. ³⁵ Na vanu kulieneo lila pini vumumanyaga Uyesu, valajisaga uujumbe ku shila sehemu sa mulubali, na kileta shila mwini akhandi mutamu. ³⁶ Vamulombaga kija vawese kipyasa ulupembo lya mwenda gwakwe, na wona vini valipyasaga vaponewagwa.

Chapter 15

¹ Bahene Amafarisayo na vaandishi vayinaga kwa Yesu kihuma Kuyerusalemu. Na kija, ² "Kwanshi avanafunsi vakigawona mavi amaposhelo ga vasehe? Kwa kiva vasikiinawa amokho ganave pini viva vilya ishakilya." ³ Uyesu wajibu na kivajovela, "Nemwe__ kwanshii mukiyaga mbii isheriya ya mtwa kwa ajili y mapohelo genyu?" ⁴ Kwa kiva Unguluvi wajovaga, "Muheshimu uwiho nu mama wakho; na ' Mwini ilogola uvi kwa wihe na kwa nyina, hakika ambi infwa." ⁵ Lakini omwe mwijovaga, 'Shila mwini akimujovela uwihe nu nyina, "Shila musaada gwini nda wapata kihuma kunyangu ino yiva sawadi kihuma kwa Nguluvi, "" ⁶ "Umunu uyo asina haja ya kimuheshimu uwihe. Ku namna iyi mwalisetula iliswi lya Nguluvi kwa ajili ya maposhelo genyu. ⁷ Omwe vamyansi, unofu ngaja shini Uisaya shini watabirigi kunyenyu pini wajovaga, ' ⁸ Avanu ava vakiniheshimu one kwa malomo ganave, lakini inumbula sanave sili kutali none. ⁹ Vakiniyabudu bure, kwa kiva vifundisa amafundiso gini valajie avanadamu."" ¹⁰ Bahene wavashemekaga avanu na kivajovela, "Pulisi na mumanye__ ¹¹ Kusina ishinu shini shihuluta mumulomo gwa munu na kimugaha mushafu. Ila, shila shini shihuma mumulomo, ishi ndio shikimugaha umunu kiva mushafu." ¹² Bahene avanafunsi vamulutilaga na kilogola nu Yesu, "Wuli!, Umenye Amafarisayo pini valipulikhaga lila iliwi vakhalalaga?" ¹³ Uyesu wavajibugu na kija, "Shila mmea gwini Ubaba wangu wa kushanya usiguvyalile ambi gwikulwa. ¹⁴ Valeshi vene, avene ni valongosaji vaposi. Nda umunu umupofu ambi akimulongosa umupofu muyine, wona vavili ambi vigwila mulilindi." ¹⁵ Upetro wajibu na kimujovela Uyesu, " Tiyelesea umufano ugu kunyesu, ¹⁶ Uyesu wajibu, "Nemwe yumwe bado musiyelewa? ¹⁷ Omwe musikilwaga kija shila shini shiluta mumulomo shishilila muutumbo na kiluta kushoo?. ¹⁸ Lakini ifinu fyona fini fihuma mumulomo fihuma mukhati ya numbula. Ndiyo ifyo fini fikimuponya umunu uunajisi. ¹⁹ Kwa kiva kunumbula gipola amahiva amavi, uubudaji, uulinsi, uushemi, uuhiji, uushuhuda wa udehi, na maligo. ²⁰ Aga ndiyo amajowo gini gakimuponya umunu uunajisi. Lakini kilya bila kiinawa kusikimugaha umunu kiva munajisi." ²¹ Bahene Uyesu wapolaga amahala pala na waikwewusaga kiluta kumbali sa mji gwa Tiro na Kusidoni. ²² Lelela wayinsaga umudala Umukanani kihuma kumbali iso. Watansaga ishauti ija," Niwonela lusungu, Mtwana, Mwana wa Daudi; umuhinja wangu ilyafywa mandu nilipepo." ²³ Lakini Uyesu asikhamujibile iliswi. Avanafunsi vakwe vayinsaga vakimulomba, vija, "Muwusa alute lwakwe, kwa kiva akitilyovela." ²⁴ Uyesu wavajibugu na kija, Nisikhaflishwe kwa munu yeyona isipokiva kwa kholo ini siyajile sa kukhaya ya Israeli." ²⁵ Lakini wayinsaga na kigondama pamwandi yakwe, ija, "Mtwana nitanjilisa." ²⁶ Wamujibu na kija, "Siyo lunofu kitola ishakilya sha vanishe na kusitajila imbwa," ²⁷ Waja, "Ndiyo, Mtwana, hata ndeno imbwa inang'ana silya ishakilya shini shigwa kumesa ya Mtwana wanave." ²⁸ Bahene Uyesu wajibu na kija "Mudala, ilihuvi lyakho likhome. Na yisenjashe kunyakho ngaja shini wusakula." Nu muhinja wakwe waponeswa ku luhavi ulo. ²⁹ Uyesu wawukhaga amahala pala na kiluta kholela ni baghati ya Kugalilaya. Bahene walutaga kushanya ya shidunda na kiluta kikhala uko. ³⁰ Ishipuga shikhome shayinsaga kunyakwe. Na vamuletela avalema va magulu, avapofu, avabubu, avalema na vanji vinji, vini vakhandi vatamu. Vavavikhaga ku magulu ga Yesu na wavaponesa. ³¹ Navena avanu vashangalaga pini valwagaga amabubu vilogola, na valema viva vasima, vini valema va magulu vijenda, na vapofu vilolela. Vamusufyaga Unguluvi wa Kuisraeli. ³² Uyesu wavashemelaga avanafunsi vakwe na kija, "Navawonela lusungu avanu, kwa kiva vava none kwa nsiku sitatu bila kilya ishinu shoshona. Nisingavahwesa valute kunyanave bila kilya, vanga simila munsila." ³³ Avanafunsi vakwe vamujovela, "Kwiya kwini tiwesa kipata amakhate ga kukwilana panu panyikha kivalisa avanu wona ndeni?" ³⁴ Uyesu wavajovela, "Muna makhate galinga?" Vaja, "Saba, ni nswii inang'ana nang'ana ndodo." ³⁵ Uyesu wavajovela avanu vakhale pansi. ³⁶ Watolaga gala amakhate saba ni nswii, na baada ya kihonjesa, wagamenyaniyaga na kivapela avanafunsi. Avanafunsi vavapela avanu. ³⁷ Avanu wona vvalya na kukwilana. Na vakunganiyaga amabaki ga fipande fya shakilya fini fisigele fipande fipande, fyamemaga fikhapu saba. ³⁸ Wona vini valisga vakhandi vagosi elfu nne bila ya kivasisa avadala na vanishe. ³⁹ Bahene Uyesu wavahwesaga avanu valute lwanave na wahulutaga mukhati ya shipuga na kiluta isehemu ya Kumagadani.

Chapter 16

¹ Amafarisayo na Masudukayo vamuyinsilaga na kimujesa Uyesu avawonense iishara yini yihuma kushanya. ² lakini uyesu wavajibugu na kivajovela kija "Nda lulandi mwija kija ihali ya hewa nofu, kwa kiva kushanya kwiva kuduhu. ³ Ni subuhi mwija 'Ihali ya hewa ineng'ana yisili nofu kwa kiva kushanya kuduhu na mafunde gagubihe kona.' Mumenye kiyelewa uluwonekha lwa kushanya, lakini musiwesa kiyelewa iishara ni nyakhati. ⁴ Ishisasi ishivi na sha uhemu hisakula iishara, lakini kusina iishara yeyona yini shikhapelwa, isipokiva yila ya Yona. Bahene Uyesu wavalekha na waluta lwakwe. ⁵ Avanafunsi vayinsa ulubali lwa uvili, lakini vakhandi vasmilwe kitola amakhate. ⁶ Uyesu wavajovela "Yikwewusi na muve meho na malogolo ga Mafarisayo na Masadukhayo." ⁷ Avanafunsi vaposaniyaga vavene na kija. "Ni kwa kiva tisikhatolile amakhate." ⁸ Uyesu wamanyaga ilyo na kija, "Omwe vanya lihuvi lidodo, kwanshii muhiva na kilogonsaniya munyenyu na kilogola kija ni kwa kiva musikhatolile amakhate? ⁹ Wuli bado musimenye wala musikumbukha gala amakhate gasanu kwa vanu elfu tano, na fikhapu filinga fini mwakunganiyaga? ¹⁰ Au makhate saba kwa vanu elfu nne, na fikhapu filinga mwatolaga? ¹¹ Yiva wuli kija hata musiyelewa kija nikhandi na nisilogola nomwe kihusu amakhate? Yitunsi na kiva meho ni ndogolo sa Mafarisayo na Masadukayo." ¹² Bahene wamanyaga kija akhandi asikivajovela kihusu kuikwewusa na makhate gini gana usaso, ila kuikwewusa na mafundiso ga Mafarisayo na Masadukayo. ¹³ Pini Uyesu pini wafikhaga isehemu sa Kukaisaria ya Kufilipi, wavaposaga avanafunsi vakwe, ija, "Avanu vija kija umwana wa Munu yu nani?" ¹⁴ Vaja, "Avanji vija kija yu Yohana Umubatisaji; avanji, Ueliya; na vanji, Uyerema, au yumo wa vakuvamalago. ¹⁵ Wavajovela, omwe mwija one yu nani? ¹⁶ Kwa kijibu, Usimoni Upetro waja, "Owe yu Kristo Mwana wa Nguluvi mwini ali musima" ¹⁷ Uyesu wamujibugu na kimujovela, "Ubarikhiwe owe, Simoni Bar Yona, kwa kiva idanda ni nyama fisikhakugubutulile ili, ila ubaba wangu mwini ali kushanya. ¹⁸ Nayune khanji nikikujovela kija owe yu Petro, na kushanya ya mwamba ugu ambi nikilisenga ilitembe lyangu. Amalyango ga kuzimu gasikhaliwea. ¹⁹ Amba nikikupela owe ifungulo sa ufalme wa kushanya. Shoshona shini ambi ukishipinya kudunia ambi shiva shipinyilwe na kushanya, na shoshona shini ambi ukishidindula kudunia ambi shidindulwa na kushanya." ²⁰ Bahene Uyesu wavajovaga avanafunsi vakwe vasikhamujovelaga umunu yeyona kija umwene akhandi yu Kristo. ²¹ Kihuma uluhavi ulu Uyesu wayansaga kivajovela avanafunsi vakwe kija ni lasima alute Kuyerusalemu, kilafywa kwa majowo minji ku mokho ga vagosivaha na vakhome va makuhani na vaandihi, kibudwa na kifykha ulusiku lwa utatu. ²² Bahene Upetro wamutolaga Uyesu palubali na kimudalihila, kwa kija, "Ulujowo ulu na luve kutali nowe, Mtwi, ili lisikhapolelaga kunyakho. ²³ Lakini Uyesu wasetukhaga na kimujovela Upetro, "Tina munyuma yangu shetani! Owe uli musivilaji kunyangu, kwa kiva usihiva amajowo ga Nguluvi, ila amajowo ga vanadamu." ²⁴ Bahene Uyesu wavajovela avanafunsi vakwe, "Nda umunu yeyona isakula kunifwata one, laima aikhane umwene yumwene, agutole umusalaga gwakwe, na anifwate. ²⁵ Kwa kiva mwini isakula kigakulusa amaisha gakwe ambi akigayasa, nu yeyona mwini ambi akigayasa amaisha gakwe kwa ajili yangu ambi akigakulusa. ²⁶ Wuli! Ni faida nshii yini ambi ipata umunu nda apate idunia yona lakini ayase amaisha gakwe? Wuli! shi shinu shishi shini ambi ihumya umunu kwa kibadilisaniya na maisha gakwe? ²⁷ Kwa kiva Umwana wa Adamu akhayinsa kwa utukufu wa Wihe na vamalaikha vakwe. Numwene akhamuhomba shila munu kilingana na matendo gakwe. ²⁸ Kweli nikivajovela kuna vmonga venyu vini muyimile panu vini vasikhaijesa imauti mpakha pini ambi vakimwaga Umwana wa Adamu iyinsa kuufalme wakwe

Chapter 17

¹ Insiku sita panyuma Uyesu wavatolaga bahamo numwene Upetro, nu Yakobo, nu Yohana ukholo lwakwe, na wavatolaga mpakha ku hidunda ishitali avene vavene. ² Wasetuwagwa pamwandi yanave. Uweni wakwe wang'ala ngaja lijuva, na menda gakwe gawonekhaga ging'ala ngaja mwanga. ³ Lelela, pala pini vapoletaga Umusa nu Eliya vilogola numwene. ⁴ Upetro wajibu na kumujovela Uyesu, "Mtwā, luli unofu kunyesu ose kiva amahala panu. Nda udoboshe, ambi nienga panu ifibanda fitatu - shimo hakho, na shimo kwa ajili ya Musa, na shimo kwa ajili ya Eliya." ⁵ Pini ilogola, lyope ilifunde ilivalafu lyavapelaga umumepo, na lelela, yapoletaga ishauti kihuma kulifunde, yija, "Uyu yu Mwanangu mugani mwini ninojelwa numwene. Mupulisi umwene." ⁶ Avanafuni pini vapulikha ago, vafwisaga shifudifudi na vatilaga mandu. ⁷ Bahene Uyesu wayinsaga wavapyasa na kija, "Yimi wala musikhatilaga." ⁸ Navene vayinulaga ameho ganave kushanya lakini vasikhamwajile umnu ila yu Yesu mwene. ⁹ Na pini vakhandi viyikha kushidunda, Uyesu wavalajisa, waja, "Musikhahumyaga ihabari sa maona agi mpakha Umwana wa Adamu pini akhafyukha kihuma kwa vini vafwile." ¹⁰ Avanafunsi vakwe vamuposa, kija, "Kwanshii avaandishi vija kija Ueliya ambi iyinsa tangusina?" ¹¹ Uyesu wajibu na kija, "Ueliya akhayinsa kweli na akhatiniya amajowo gona. ¹² Lakini nikivajovela omwe, Ueliya sha tayari wayinsa, lakini vasikhamumenye. Badala yakwe, vamugahilaga amajowo gini visakula avene. Na ndeno ndiyo shini Umwana wa Adamu shini akhalafywa ku mokho ganave." ¹³ Bahene avanafunsi vamanyaga kija akhandi ilogola ihabari sa Yohana Umubatsaji. ¹⁴ Pini vafikhaga kwa vanu vinji, umunu yumo wamulutilaga, wafugama pamwandi yakwe, na kimujovela, ¹⁵ "Mtwā, muwonela lusungu umwanangu, kwa kiva wava nishifafa na ilava mandu. Kwa kiva umuda mwinji ingwa mumoto na mumalenga. ¹⁶ Namuletaga kwa vanafunsi vakho, lakini vasikhawesise kimuponesa. ¹⁷ Uyesu wajibu waja, "Omwe shisasi shini shisiyamini na shini shinanjishe, ambi nikhala bahamo nomwe mpakha payoli? Amba nifumililana nomwe mpakha payoli? Muleta panu kunyangu." ¹⁸ Uyesu wamudalishilaga, nilipepo lyamupolaga. Umudimi waponeswagwa kihuma ilisala lila. ¹⁹ Bahene avanafunsi vamuyinsila Uyesu kwa kuifiha na kimuposa, "Kwanshii tisikhawesise kulidaga?" ²⁰ Uyesu wavajovela, "Kwa sababu ya lihuvi lyenyu lidodo. Kweli nikivajovela, nda muve ni lihuvi linang'ana ngaja khapunje kha mbeyu ya haradali, ambi mwiwesa kushijovela ishidunda ishi, kwewukha kihumapanu ulute kula, nishene ambi shikwewukha na kusikhava ni shinu shoshona sha kipotwa kunyenyu. ²¹ (Fwatilila: Amajowo ga musholela gwa 21 "Lakini iainaiyi ya lipepo yisiwesekhana kipola, ila kwa kilomba na kifunga" gasiwonekha munakala inofu sa pakhalala). ²² Pini vakhandi bado Kugalilaya, Uyesu wavajovela Avanafunsi vakwe, "Umwana wa Adamu akhaponyesewa mumokho ga vanu. ²³ Navene vakhamubuda, nulusiku lwa utatu ambi ifyukha." Avanafunsi vasugumilwagwa mandu. ²⁴ Navene pini vafikhaga Kukapenaumu, avanu vini vikunganiya ikhodi ya nusu shekeli vamulutilaga Upetro na kija, "Wuli umwalimu wenyu ihombela ikhodi ya nusu shekeli?" ²⁵ Waja, "Ndiyo" Lakini Upetro pini wahulutaga mukhati ya nyumba, Uyesu walogola nu Petro tangusina na kija, "Wuhiva nshii Simon? Avafalme va dunia, viposhela ikhodi aua uushuru kihuma kunyenyu? Kwa vala vini vitavala kihuma kwa vahensa?" ²⁶ Na pini Upetro waja, "Kihuma kwa vahensa" Uyesu wavajovela, ino avatavala vawuiwe kuuhombaji. ²⁷ Lakini tisikhayinsaga tivagahe avakunganiya uuhuru vassenje isambi, luta ku bahari, taga indovano, na uitole yila inswi yini yiyinsa tangusina. Baada ya kugudindual umulomo gwakwe, ambi ukiyaga mula ihekeli yimo. tola na uvapele avakunganiya uuhuru kwa ajili yangu nowe.

Chapter 18

¹ Umuda gugo avanafunsi vayinsa kwa Yesu na kumujovela, "Yu nani mwini mukhome ku ufalme wa kushanya?"

² Uyesu wamushemelaga umwana munang'ana, vamuvikha pakhati yanave, ³ na kija, "Kweli nikivajovela, nda musitubu na kiva ngaja vana vanang'ana musiwesa kihuluta muufalme wa Nguluvi. ⁴ Ino yeyona mwini akiyinsa ngaja mwana munang'ana, umunu ngaja uyo ndio mukhome kuufalme wa kushanya. ⁵ Na yeyona wini akimuposhela umwana umunang'ana kwa litawa lyangu akiniposhela one. ⁶ Lakini yeyona mwini isababisa yumo kwa vana ava vini vakiniyamini kikhosela, ambi yiva unofu kwa munu uyu iling'anga ilikhome lya kihawulila lipinywe munsingo yakwe, na kutwiniyiwa mukhati ya bahari. ⁷ Ole kwa dunia kwa sababu ya luhavi lwa kikhalaswa! kwa kiva vingaya maana kwa nyakhathi iso kuyinsa, lakini ole kunyakwe kwa munu yula inyakhati iso nda siyinse kwa ajili yakwe! ⁸ nda iliwokho lyanko au iligulu lyankolikusababise kukukhalasa, dumula na ulitaje kutali nowe. Lwiva unofu kunyakho owe kihuluta kuusima kuno usina liwokho au mulema, kuliko kitagwa ku moto gwa shiluta kuno uli na mokho gona na magulu gona. ⁹ Kda iliho lyakho likukhalase, likula na ulitaje kutali nowe. Lwiva lunofu kunyakho owe uhulute kuuima ni liho limo, kuliko kitagwa ku moto gwa shiluta kuno una meho gona. ¹⁰ Leleli kija musikhayinsaga mumusale yumo wa vanang'ana ava. Kwa kiva nikivajovela kushanya kuna avamalaikha vanave nsiku sona vakiulelela uweni wa Baba wangu mwini ali kushanya. ¹¹ (Fwatilila; Amajowo gini giwonekha ngaja ga musholela gwa 11, "Kwa kiva Umwana wa Adamu wayinsaga kikulusa shila shini shikhandi shiyajile" gasikhawoneshe ku nakala inofu sa pakhalala). ¹² Muhiva nshii? Nda umunu ana kholo mia moja, ni yimo yiyaje, wuli asingasilekha tisini na tisa kushidunda na kiluta kuifwata yimo yini yiyajile? ¹³ Na pini wamupata, kweli nikivajovela, akimushendevela kishila sila tisini na tisa vini vasiyajile. ¹⁴ Ino ndeno, siyo ugani wa Wihenyu wenyu wa kushanya kija yumo wa vanang'ana ava afwe. ¹⁵ Nda umunyalukholo lwakho akukhosele, luta, umuwonense ilikhosa lini likwali kunyakho owe nu mwene pini iva mwene. Nda akupulise, wiva wamutiniya ukholo lwakho. ¹⁶ Lakini nda aleshe kukupulisa, mutola umunyalukholo yumo au vavili bahamo nowe, kwa kiva kwa lulogolo lwa mashahidi vavili au vatatu shila liswi liwesa kisibitiswa. ¹⁷ Na nda asale kivapulisa, lijovela ilitembe ulujowo ulo, nda asale hishila kulipulisa ilitembe, basi na ave munu wa mtaifa na mkunganiya uushuru. ¹⁸ Kweli nikivajovela, shoshona shila shini ambi mukishipinya oadunia na kushanya ambi shipinywa. na shoshona shini ambi mukishidindula padunia na kushanya ambi shidindulwa. ¹⁹ Khanji nikivajovela kija nda vanu vavili kunyenyu vayitikhane kihusu ulujowo lolona kudunia lini vakililomba, ilyo Ubaba wangu wa kushanya ambi akilisenga. ²⁰ Kwa kiva vavili au vatatu nda vakungane pamo kwa litawa lyangu, One niva pakhati yanave. ²¹ Khanji Upetro wayinsa na kumujovela Uyesu, "Mtwa, ni mara silinga ukholo lwangu nda anikhosele nayune nimusamehe? Hata mara sabini?" ²² Uyesu wamujovela, "Nisikikujovela mara saba, lakini hata sabini mara saba. ²³ Kwa sababu iyo uufalme wa kushanya wiva sawa nu mfalme yumonga mwini wasakulaga kisahihisa ihesabu kihuma kwa vanandeje vakwe. ²⁴ Pini wayansaga kisababisa ihesabu, umwanandeje yumo waletwa kunyakwe mwini akhandi akimudayi italanta elfu kumi. ²⁵ Kwa kiva akhandi asina insila ya kusihomba, umtwa wakwe walajisaga aguswe, umudala wakwe bahamo na vanakwe ni shila shinu shini akhandi anasho, na uuhombaji usenjeshe. ²⁶ Bahene umwanandeje wagwisaga, wafugama pamwandi yakwe, ija, "Mtwa, uve nuufmilifu kunyangu, na ambi nikikuhomba shila shinu." ²⁷ Bahene umtwa wa yula umwanandeje, kwa kiva wakhatwaga mandu nulusungu, wamuleshelaga na kimusamehe ilideni ilyo ²⁸ Lakini umwanandeje yula wapolaga na kimupata yumo ku vanandeje vayine, mwini akhandi akimudaya dinari mia. Wamukwehaga, vamutakha palikholomelo, na kimujovela, 'Nihomba shila shini nikikudaya.' ²⁹ Lakini yula umwanandeje muyine wagwisaga na kimulomba sana, ija, 'Uve mfumilifu none, ni ambi nikikuhomba.' ³⁰ Lakini umwanandeje yula wa kwansa wakhanaga. Badala yakwe, walutaga na kimutaga mugelesa, mpakha pini ambi akimuhomba shila shini akimudayi. ³¹ Na pini valwagaga avanandeje vayine hila shini shapolela. Vasikitikhaga mandu. Vayinsaga na kimujovela umtwa wanave shila shinu shini shapolela. ³² Bahene yula umtwa wa mwanandeje yula wamushemelaga, na kimujovela, "Owe mwanandeje muvi, nalinga nakusamehe owe ilideni lyangu lyona kwa kiva wanilombaga mandu. ³³ Wuli! Nda wa usava nulusungu kwa mwanandeje muyago, ngaja one shini nakuwonela lusungu owe? ³⁴ Umtwa wakwe wakhalalaga na kimutawula kwa vala avalafyaji mpakha pini ambi ihomba ishiasi shona hini akhandi idayiwa. ³⁵ Ndeno ndio shini Ubaba wangu wa Kushanya shini akhagaha, nda yumo wenyu asikhamusamehe ukholo lwakwe kihuma munumbula enyu."

Chapter 19

¹ Pini Uyesu wamalaga amajowo ago, wawukhaga Kugalilaya, na walutaga kumupakha gwa Kuyudea pamwandi ya mukhoga Yordani. ² Avanu vinji vamufwataga, na wavaponesaga uko. ³ Amafarisayo vamuyinsila vamujesa, vamujovela, "Wuli lunofu umunu kumulekha umudala wakwe kwa sababu yeyona?" ⁴ Uyesu wajibu na kija, "Musikhayimbile, umwene mwini wawawumbaga pamwaandi wawawumbaga umugosi nu mudala?" ⁵ Na khanji waja, "Kwa sababu iyo umugosi ambi akimulekha uwihe nu nyina na kikhala nu mudala wakwe, na vene vavili ambi viva muvili gumo?" ⁶ Ino iyo vavili khanji, ila muvili gumo, Ino, shila shini washiwunganiya Unguluvi, umunu yeyona aikhashibagulaniyaga." ⁷ Vamujovela, "Ino kwa nhii Umusa watijovelaga kihumya ihati ya talakha na kumulekha?" ⁸ Wavajovela, "Kwa wumu wenyu wa numbula Umusa wavayitikhaga kivalekha avadala venyu, lakini kihuma pamwaandi yisikhali ndeno." ⁹ Nikivajovela, kija umunu yeyona mwini ambi akimulekha umudala wakwe, isipokiva kwa ushemi, na atole uyunji, iva washemukha, Nu mugosi mwini ambi akimutola umudala mwini aleshilwe iva washemukha." ¹⁰ Avanafunsi vamujovela Uyesu, "Nda yili ndeno kwa mugosi nu mudala, siyo lunofu kitola." ¹¹ Lakini Uyesu wavajovela, "Sio shila munu iwesa kipohela amafundiso aga, ila ni kwa vala tu vini vayitishwe kiposhela." ¹² Kwa kiva vakwali avabishi vini vasawagwa kihuma mumatumbo ga vanyinave. Na shishila kuna vabishi vini vatendilwe na vanu. Na kuna vabishi vini vaigahaga vabishi kwa ajili ya ufalme wa kushanya. Mwini iwesa kugaposhela amafundiso aga na agaposhele." ¹³ Bahene wavaleta baasi ya vanishe vanang'ana ili avavishile amokho kushanya yanave na kilomba, lakini avanafunsi vakwe vavasivilaga. ¹⁴ Ila Uyesu waja, "Vayitishi avana avanang'ana, wala musikhavakhanaga kiyinsa kunyangu, kwa kiva ufalme wa kushanya ni wa vanu ngaja avene." ¹⁵ Numwene wavikhaga amokho gakwe kushanya yanave, na bahene wawukhaga pala. ¹⁶ Lelela umunu yumo wayinsa kwa Yesu na kija, "Mwalimu, shinu shishi shinofu shini nitakiwa kisenga ili nipate kiva nuusima wa shiluta?" ¹⁷ Uyesu wavajovela, "Kwa nshii ukiniposa ni shinu shishi shinofu? Kuna yumo tu mwini ali munofu, lakini nda wusakula kipata uusima, khata isheriya sa Nguluvi." ¹⁸ Yula umunu wamuposa, "Ni sheriya nshii?" Uyesu waja, "Usikhabudaga, usikhashemukhaga, usikhahijaga, usikhalogolaga uudehi, ¹⁹ vaheshimu uwiho nu mama wakho, na mugana ujirani wakho ngaja nafsi yakho." ²⁰ Umunu yula wamujovela, "Amajowo gona ago nagapulisa. Bado nisakula shishi?" ²¹ "Uyesu wamujovela, "Nda wusakula kiva mukhamilifu, luta, uguse fini unafyo, na uvapele avapina, na ambi wiva ni akiba kushanya. Bahene yinsa unifwate." ²² Lakini umudimi yula pini wapulikhaga gala Uyesu gini wamujovela, wawukhaga kwa lusungu, kwa kiva akhandi na ana mali nyinji. ²³ Uyesu wavajovela avanafunsi vakwe, "Kweli nikivajovela, nsengo kwa munu utajiri kihuluta kuufalme wa kushanya." ²⁴ Khanji nikivajovela, yisili nsengo ingamia kishila pa litundu lya sindano, kuliko kwa munu utajiri kihuluta kuufalme wa Nguluvi." ²⁵ Avanafunsi pini vapulikhaga ndeno, vashangalaga mandu na kija, "Yu nani ino mwini ambi akiikulusa?" ²⁶ Uyesu wavalelela na kija, "Kwa vanadamu ilyo lisiwesekhana, lakini kwa Nguluvi gona giwesekhana." ²⁷ Bahene Upetro wamujibu na kija, "Lelela talekha fyona na kukufwata owe. Shinu shishi shini ambi tipata?" ²⁸ Uyesu wavajovela, " Kweli nikivajovela, umwene mwini mwini wanifwata one, kuusawo uupya pini Umwana wa Adam ambi ikhala ku shitengo sha ensi sha utukufu wakwe, nayumwe yumwe ambi mwikhala kushanya ya fitengo kumi nammbili fya ensi, kivahiga amakhabila kumi na mbili ga Kuisraeli. ²⁹ Shila yumo wenyu mwini aleshile inyumba, vakaka, vadada, uwihe, unyina, avanakwe, au mugunda kwa ajili ya litawa lyangu, ambi iposhela mara mia na kuuhala uusima wa shiluta. ³⁰ Lakini vini valongwele isalisi ambi viva va mwisho, na vini va mwisho ambi vilongola.

Chapter 20

¹ Kwa kiva uufalme wa kushanya wihwanana nu munya mugunda, mwini wadamukha isubuhi na mapema ili kiajiri avasenga nsengo kumugunda gwakwe gwa mizabibu. ² Baada ya kiva wayitikhana na vasenga nsengo dinari yimo kwa lusku, wavafilikhaga kiluta kumugunda gwakwe gwa misabibu. ³ Walutaga khanji baada ya masala gatatu ndeni na wavagaga avasenga nsengo avansi vayimile bila nsengo kulieneo lya sokho, ⁴ Wavajovela, Nemwe, luti kumugunda gwa misabibu, na shoshona shini shifwaya ambi nikivapela. Bahene valutaga kisenga insengo. ⁵ Walutaga khanji baada ya masala sita umuda gwa saa tia, na wagahaga shisho. ⁶ Imara yinji khanji umuda gwa saa kumi na moja, walutaga na kivaga avansi avansi vayimile bila nsengo. Wavajovelaga, kwanshii muyimile panu bila nsengo yeyona kwa lusiku ltona? ⁷ Vamujovela, kwa kiva kusina umunu yeyona mwini watiajiri, Wavajovela, 'Nemwe luti kumugunda gwa misabibu.' ⁸ Uluhavi lwa lulandi pini lwafikhaga, umunya mugunda gwa misabibu wamujovelaga umuyimililaji wakwe, 'Vashemela avasenga nsengo na uvahombe amishahara, kwa kiyansa nu wa kwansa hadi wa mwisho.' ⁹ Pini vayinsaga vala vini vaajiriwe saa kumi na moja, shila yumo wanave wapohelaga idinari. ¹⁰ pini vayinsaga avasenga nsengo va kwansa vahivaga kija ambi vihombwa pakhome, lakini vaposhelaga wope shila yumo dinari yimo shila muni. ¹¹ Baada ya kiposhela amalipo ganave, vamulalamishilaga umunya mugunda. ¹² Vaja, 'ava avasenga nsengo va ku mwisho vatumila lisala limo tu kisenga insengo, lakini wavalanganisa nose, ose tasumula umusigo lusiku lyona na kipya ni joto.' ¹³ Lakini umunya mugunda wajibu na kija kwa yumo wanave, 'Rafiki, niikhasenjile ulujowo luvi. Wuli! tisikhayitikhene none kwa dinari yimo?' ¹⁴ Poshela shila shini shikikufwaya na ulute lwakho. Ni ushendefu wangu kivapela ava vasenga nsengo vini vaajiliwa kumwisho sawa sawa nowe. ¹⁵ Wuli! Yisili haki kunyangu kisenga shila shini nisakula ni mali sangu? Au iliho lyakho livi kwa sababu one linimunofu? ¹⁶ Ino wa mwisho ambi iva wa kwansa nu wa kwansa wa mwisho" ¹⁷ Uyesu pini akhandi itana kiluta Kuyerusalemu, wavatolaga avanafunsi vakwe kumi na mbili palubali, na kunsila wavajovela, ¹⁸ "Lelela tiluta Kuyerusalemu, nu Mwana wa Adamu ambi ikhatwa mu mokho ga vakhome va makuhani na vaandishi. Vakhamuhiga kwa kifwa ¹⁹ na ambi vakimuhumya kwa vanu va mataifa ili kumujova uvi, kumushapa na kimulyafya. Lakini kulusiku lwa utatu ambi ifyukha." ²⁰ Bahene unyina wa vana va Zebedayo wayinsaga kwa Yesu na vanakwe. Wafugamaga pamwandi yakwe na kumulomba ishinu kihuma kunyakwe. ²¹ Uyesu wamujovela, "Wusakula nshii?" Wavajovela, "Yitikha kija ava avanangu vavili vakhale, yumo iliwokho lyakho lua kulia na yumo iliwokho lyakho lya kushoto kuufalme wakho." ²² Lakini Uyesu wajibu na kija, "Usimenye shila shini wilomba. Wuli! wuwesa kushing'welela ishikhombe shini ambi nikishing'welela?" wamujovela, "Tiwesa." ²³ Wavajovela, "Ishikhombe shangu hakika ambi mukishing'welela. Lakini kikhala iliwokho lyangu lya kulia na liwokho lyangu lya kuhoto sio nsengo yangu kivapela, lakini ni kwa vala vini sha tayari vayandalilwe nu Baba wangu." ²⁴ Avanafunsi avansi kumi pini vapulikhaga ndeno, vasugumiswagwa mandu na vala avanyalukholo vavili. ²⁵ Lakini Uyesu wavashemelaga yumwene na kivajovela, "Mumenye kija avatavala va mataifa vakivatisa, na vakhome vanave kisenga amamulakha kushanya yanave. ²⁶ Lakini yisikhavesaga ndeno kunyenye. Badala yakwe, yeyona mwini ambi isakula kiva mukhome munyenye lasima ave mtumishi wenye. ²⁷ Na mwini ambi iva wa kwansa munyenye lasima ave mtumishi wenye. ²⁸ Ngaja ndenela shini Umwana wa Adamu asikhayinsile kitumishilwa, ila kitumikha, na kihumya uuhai wakwe kwa kivakhombola vinji." ²⁹ Pini vakhandi vipola Kuyeriko, avansi vinji vamufwataga. ³⁰ Na wavagaga avapofu vavili vakhele kumwambwa ya barabara. Pini wapulikhaga kija Uyesu akhandi ishila, vatansaga ishauti na kija, "Mtwi, Mwana wa Daudi, tiwonela lusungu." ³¹ Lakini avansi vavadalishilaga, na kivajovela sisimi. Hata ndeno, avene vatansaga ishauti mandu nakija, "Mtwi, Mwana wa Daudi, tiwonela lusungu." ³² Bahene Uyesu wayimaga na wavashemelaga na kivaposa, "Musakula nivagahile nshii?" ³³ Vamujovela, "Mtwi kija ameho gesu gadindulwe." ³⁴ Basi Uyesu, wawonaga lusungu, wagapyasa ameho ganave, umuda gugo, vaposhelaga uweso wa kilolela na mimufwata.

Chapter 21

¹ Uyesu na vanafunsi vakwe vafikhaga kholela na Kuyerusalemu na valuta mpakha Kubethfage, ku shidunda sha misaituni, bahene Uyesu wavafilikha avanafunsi vavili, ² wavajovela, "Luti kushijiji shini shifwata, na mara yimo ambi mukiyaga ipunda yipinyilwe pala, ni nyana ya punda bahamo ni yene. sihuduli na kusileta kunyangu." ³ Nda umunu yeyona vajovele hoshona kihusu ilyo, ambi mwija, 'Umtwa akisisakula, ' nu munu uyo mara yimo ambi akivayitikha muyinse bahamo ni sene" ⁴ Ulujowo ulu lwapolelaga ndiyo lila lini lyalogolwagwa kishilila kwa vakuvamalago lasima litimiswe. ⁵ Wavajovela, Vajovela avahinja Avasayuni, lelela, umufalme wakho iyinsa kunyenyu, umunyenyekefu na kuno atanile ipunda, nu mwana pundaumugosi, umwana punda mushali. ⁶ Bahene avanafunsi vawukhaga ni kigaha ngaja Uyesu hini wavalajisa. ⁷ Vailletaga ipunda nu mwanapundi, na kivikha amenda ganave kushanya yanave, numwene Uyesu wakhalaga pala. ⁸ Vinji ku mukusanyikho vatandikhaga amenda ganave munsila, na avansi vadumulaga amatawi kihuma mumupishi na kitandasa kubarabara. ⁹ Avani vini vumulongolaga Uyesu na vala vini vumufwataga vatansaga ishauti, vija, "Hosana kwa mwana wa Daudi! Yu mubarikiwa mwini iyinsa kwa litawa lya Mtw. Hosana kuhanya mandu" ¹⁰ Uyesu pini wafikhaga Kuyerusalemu, umuji gona gwatinkhaga na kija, "Uyu yu nani?" ¹¹ "Avani vajibu, "Uyu yu Yesu Umukuvamalago, kihuma ku Nasareti ya Kugalilaya." ¹² Bahene Uyesu wahulutaga kulitembe lya Nguluvi. wavadagaga kunja wona vini vakhandi vigula na kigusa mulitembe. Khanji wasetusaga imesansa vini visetusa ihela ni fitengo fya vagusa unkhunda ¹³ Wavajovela, "Yiyandishwe, ' Inyumba yangu ambi yishemelwa nyumba ya maombi, 'lakini omwe mwaigaha lipango lya vapokhaji." ¹⁴ Bahene avapofu na valema vumuyinsilaga mulitembe, numwene wavaponesa. ¹⁵ Lakini pini avakhome va makuhani na vaandishi pini vagaga amaajabu gini wagasenga, na pini wapulikhaga avana vilyova mulitembe na kija, "Hosana kwa Mwana wa Daudi," vakhatwagwa ni hasira. ¹⁶ Vamujovela, "Wapulikha shini shilogolwa na vanu ava?" Uyesu wavajovela, "Ndiyo! Lakini musinayimbaje, 'Kihuma kumalomo ga vanishe na vana vashali vini viyonkha mna sifa khamili?" ¹⁷ Bahene Uyesu wavalekhaga na kiluta kunja ya mji ku Bethania na kigona huko. ¹⁸ Isubuhi pini akhandi itina kumujini, akhandi ni njala. ¹⁹ Wagwagaga umupishi mwambwa ya barabara. Wagulutilaga, lakini asikhatipile ishinu kushanya yakwe ila amasole hela. Wagujovela, "Kusikhavesaga na matunda kunyakho shiluta." Baho umupishi gula gwayuma. ²⁰ Avanafunsi pini valwagaga, vashangalaga na kija, "Yava wuli umupishi gwayuma mara moja?" ²¹ Uyesu wajibu na kivajovela, "Kweli nikivajovela, nda muve nilihuvi na bila wasi wasi, musikhasenga shila shini shasjenjekha ku ugo umupishi tu, lakini ambi mukishijovela hata isho ishidunda, ' shitolwe na shitajwe kubahari, 'na ambi yisenjekha. ²² Shoshona shini ambi mwilomba kwa maombi, kuno muyamini, ambi muposhela." ²³ Uyesu pini wafikhaga kulitembe, avakhome va makuhani na vagosivaha na vanu vumuyinsilaga pini akhandi ifundisa na kimuposa, "Kwa mamlakha nshii wigaha amajowo aga? Na yunani mwini wakupela amamulakha aga?" ²⁴ Uyesu wajibu na kivajovela, "Nayune khanji ambi nikivaposa iliswali limo. nda munijovele, nayune shishila ambi nikivajovela ni kwa mamlakha shii nisenga amajowo aga. ²⁵ Uubatiso wa Yohana- wahumaga kwii, kushanya au kwa vanadamu?" Vaposaniyaga vavene, nija, nda tije wahumaga kushanya, 'ambi akitijovela, kwanshi musikhamuyaminile? ²⁶ Lakini nda tije wahumaga kwa vanadamu, "tikivatila avani, kwa kiva wona vakimwaga Uyohana ngaja mukuvamalago." ²⁷ Bahene vumujibu Uyesu na kija, "Tisimenye" Wavajovela wope" Wala na yune ambi nisikivajovela kwa mamlakha nshii nisenga amajowo aga. ²⁸ Lakini muhiva nshii? Umunu umunya vana vavili. Alute kwa yumo na kimujovela, "Mwanangu, luta usenje insengo kumugunda gwa misabibu ²⁹ inenguni. 'Umwana wajibu na kija, "nisiluta, 'Lakini panyuma wasetusa amahiva gakwe na waluta. ³⁰ Nu Munu yula waluta kwa mwana wa uvili na kilogola ishinu hihila. Umwana uyu wajibu na kij, 'ambi niluta, mtwa, ' lakini asikhalutile. ³¹ Ali kwii ku ava vana vavili mwini wasenga gini isakula uwihe? Vaja, "Umwana wa kwansa." Uyesu wavajovela, "Kweli nikivajovela, avakunganiya uushuru na vashemi vakhahuluta kuufalme wa Nguluvi khabla yenyu kihuluta. ³² Kwa kiva Uyohana wayinsaga kunyenyu kwa nsila yini yigolweshe, lakini musikhamuyaminile, amba avakunganiya uushulu na vashemi vumuyaminigi. Nemwe, pini mwalyagaga ilyo lisenjekha, musikhawesise kilomba umusamaba ili panyuma mumuyamini. ³³ Pulisi umufano ugunji. Kukhandi nu munu, umunu umunya lieneo likhome lya mugunda. Wavyalaga amisabibu, wavishilaga uluvikha, watendaga ni shombo sha kikhamila idivai, wasenga nu munara gwa ulinsi, na walikhodesaga kwa vatunsa sabibu. Bahene walutaga kunyii iynji. ³⁴ Uluhavi lwa kukungula isabibu pini lyavesaga lwahejela, wafilikhaga baaasi ya vatumishi kwa valimaji valimaji va misabibu kitola amisabibu gakwe. ³⁵ Lakini avalimaji va sabibu vavatolaga avatumishi vakwe, vumutova yumo, vumubuda yumo, na vumutova uyunji kwa mang'anga. ³⁶ Kwa mara yinji, Umumiliki wavafilikhaga avatumishi avansi, vinji kishila vala va kwansa, lakini avalimaji va misabibu vavasenjelaga shishila. ³⁷ Baada ya hapo Umtwa yula wumafilikhaga kunyanave umwanakwe, ija, "ambi Vakimuheshimu umwanangu." ³⁸ Lakini avalimaji va sabibu pini vumwagaga

umudimi yula, vajovelanaga, "Uyu yu muhalaji, Yinsi, timubude na tipate kihala." ³⁹ 'Bahene vamutolaga, vamutaga kunja ya mugunda gwa sabibu na kimubuda. ⁴⁰ Wuli umunya mugunda gwa masabibu pini akhayinsa, ambi akivaenga omwe valimaji va misabibu?" ⁴¹ Vamujovela, "Akhavananga avo avanu avavi kihuma ku nsila ya ukhali mandu, na bahene ambi akigukhodesa umugunda gwa masabibu kwa valimaji avansi va masabibu, avanu vini ambi vilomba kwa ajili ya masabibu pini ambi giyela." ⁴² Uyesu wavajovela, "Musikhayimbile mu maandikho, ' Iling'anga lini valikhanaga avasenga mavi iling'anga likhome lya msingi. Ili lini lihumile kwa Mtwana, na yishangasa pameho gesu?" ⁴³ Ino nikivajovela, Uufalme wa Nguluvi ambi wutolwa kihuma kunyenye na kipelwa itaifa lini lihiva amatunda gakwe. ⁴⁴ Yeyona mwini ambi igwila pashanya ya ling'anga ilyo ambi idenywa fipande fipande. Lakini kwa yeyona mwini ambi likimugwilila ambi likimuhaula ⁴⁵ Avakhome va makuhani na mafarisayo pini vapulikhaga amafano gakwe, vawonaga kija akivalogolela avene. ⁴⁶ Lakini pini vakhandi viakula kigolosa amokho kunyakwe, vatilaga avanu, kwa kiva avanu vamulelelaga ngaja mukuvamalago.

Chapter 22

¹ Uyesu walogolaga na vene khanji kwa mifano, ija, ² Uufalme wa kushanya wihwanna nu mfalme mwini ayandalile isherehe ya harusi ya mwanakwe. ³ Wavafilikha avatumishi vakwe kivakhalibisa vini vakhandi vakahlibisiwe kuyinsa ku sherehe ya harusi, lakini vasikhafishile. ⁴ Umfalme wavafilikhaga avatumishi avanji, waja. Vajoveli wona vini valalishwe, Leleli, niyandalile ishakilya. Ifahali ni ngwada isangu inono sashinjwa, na majowo gona gali tayari, Yinsi ku sherehe ya harusi." ⁵ Lakini avanu avo vasikhafwatilile kwa unofu uulalikhaji wakwe. Vamonga valutaga kumagunda ganave, na vanji vatinaga ku sehemu sanave sa biashara. ⁶ Avanji vavayinushilaga avatumishi va mfalme na kivaibia na kivabuda. ⁷ Lakini umfalme wakhalalaga. Wafilikhaga ijeshi lyakwe, wavabudaga vala avabudaji na kugunyanya umji gwanave kwa moto. ⁸ Bahene wavajovelaga avatumishi vakwe, "Iharusi yili tayari, lakini vini valalikhwagwa vasikhafwayile." ⁹ Ino luti ku nsila khome, valalishi avanu vinji shini yiwezekhana vayinse ku sherehe ya harusi." ¹⁰ Avatumishi valutaga kunsila ikhome na vavakhalibisaga avanu vovona vini vavagaga, avanofu na vavi. Ino uukumbi wa harusi wamemaga vahensa. ¹¹ Lakini umfalme pini wahulutaga kivalelela avahensa, wamwagaga umunu yumo mwini asikhafwalile umwenda rasmi gwa harusi! ¹² Umfalme wamuposaga, 'Muya, wawesa wuli kifikha muno mukhati bila mwenda gwa harusi?' Nu munu uyo asikhalogwele shoshona. ¹³ Bahene umfalme wavajovelaga avatumishi vakwe, "Mupinyi umunu uyo amokho na magulu na mumutaje kunja ku nshisi, uko kwini ambi kwiva ni kholo na kihaula ameno. ¹⁴ Kwa kiva avanu vinji vishemelwa, lakini avateule ni vadodo." ¹⁵ Bahene Amafarisayo vawukhaga na kipanga inamna ya kimukhata Uyesu kwa majowo gakwe yumwene. ¹⁶ Bahene wavafilikhaga avanafunsi vanave bahamo na Maherode. Na vamujovelaga Uyesu, "Mwalimu, timenye kija owe uli munu wa kweli, na kija wufundisa amatakwa ga Nguluvi ku ukweli. Usihiva maoni ga munu uyunji na usiwonensa uupendeleo kwa vanu. ¹⁷ Ino tijovela, wuhiva nsii? Wuli, lunofu shiheriya kihomba ikhodi kwa Kaisari au hapana?" ¹⁸ Uyesu wamanyaga uuvi wanave na waja, "Kwanshii muginijesa, omwe vamyansi?" ¹⁹ Niwonensi ihela yini yitumikha kihombela ikhodi. "Bahene vamuletelaga idinari. ²⁰ Uyesu wavaposa, "Isura nili tawa ili fya nani?" ²¹ Vamujibu, "Fya Kaisari." Bahene Uyesu wavajovela, "Mupeli Ukaisari ifinu fini fyakwe ni fya Nguluvi mupeli Unguluvi." ²² Pini vapulikhaga ndeno vashangalaga. Bahene vamulekhaga na kiluta lwanave. ²³ Ulusiku ulo vamonga va Masadukhayo vayinsaga kwa Yesu, vala vini vija kija kusina uufufuwo wa vini vafwile. ²⁴ Vamuposa, vija, "Mwalimu, Umusa wajovaga, Nda umunu wafwa bila kisava umwanishe, ukholo lwakwe na amuhale uyo umudala na umusavile umwana kwa ajili ya kholo lwakwe. ²⁵ Vakhandi vakwali avanyalukholo saba, Wa kwansa watolaga na wafwa bila kisava umwanishe. Wamuleshela ukholo lwakwe umudala. ²⁶ Bahene nu kholo lwakwe wa uvili wope wagaha shiho, bahene yula wautatu, yavesaga ndeno hadi kwa yula wa saba. ²⁷ Baada ya kigaha ndeno wona, yula umudala wope wafwisaga. ²⁸ Ino kuufufuwo uyo umudala ambi iva mudala wanani ku avao avanyalukholo saba? Kwa kiva wona vamutolaga." ²⁹ Lakini Uyesu wavajibugu na kivajovela, "Mukhosela, kwa kiva musimenye Amaandikho wala ingufu sa Nguluvi. ³⁰ Kwa kiva kuufufuwo, avanu vasilola wala kitolwa. Badala yakwe ava viva ngaja malaikha huko kushanya. ³¹ Lakini kihusu uufufuwo wa vini vafwile, musinajelaje kiyimba hila shini Unguluvi washilogolaga kunyenyu, ija, ³² One yu Nguluvi wa Ibrahimu, Nguluvi wa Isaka, nu Nguluvi wa Yakobo? Unguluvi asili Nguluvi wa vini vafwile, ila yu Nguluvi wa vini vali vasima." ³³ Pini avanu vapulikhaga ili, vashangalaga amafundiso gakwe. ³⁴ Lakini Avafarisayo pini vapulikhaga kija Uyesu wawasisimya Avasadukhayo, vaikunganiyaga avene vavene bahamo. ³⁵ Yumo wanave, mwini yu mwana sheriya, wamuposaga iliswali kwa kimujesa. ³⁶ "Mwalimu, amri nshii yini khome kishila sona ku sheriya?" ³⁷ Uyesu wamujibu, "Lasima umudoboshe Umtwa kwa numbula yakho yona, kwa roho yakho yona, na kwa luhala lwakho lona. ³⁸ Iyi ndiyo amri yini khome na ya kwansa. ³⁹ Ni ya uvili yihwanana ni iyo- Lasima umugane ujirani wakho nagaja shini ukiidobokha yuwe. ⁴⁰ Isheriya sona sa Vakuvamalago sihuvilila iamri isi sivili." ⁴¹ Na Mafarisayo pini vakhandi bado vakunganile bahamo, Uyesu wavaposaga iliswali. ⁴² Ija, "Wuli!, Muhiva nshii kihusu Ukristo? Umwene yu Mwana wa nani?" Navene vamujibu, "Yu mwana wa Daudi." ⁴³ Uyesu wavajibugu, "Ni kwa namna nshii Udaudi ku Shiroho akimushemela Umtwa, ija, ⁴⁴ 'Mtwamujovelaga Umtwa wangu, 'Khala iliwokho lyangu lya kuhigosi, hadi pini ambi nikivagaha amaadui vakho vavishwe pansu ya magulu gakho.'" ⁴⁵ Nda Udaudi akimushemela Ukristo "Mtwamujibu, ino wuli ambi iva mwanakwe?" ⁴⁶ Kusina mwini wawesaga kimujibu ilujowo khanji, na kusina mwini wajelaga kimuposa amaswali aganzi kihuma ulusiku ulo na kiyendelela.

Chapter 23

¹ Bahene walogolaga nu umati wa vanu navanafunsi vakwe. Waja, ² "Avaandishi na Mafarisayo vikhalila ishitengo sha Musa. ³ Ino shoshona shini vakivajova kushisenga, senji kuno mukivalolela. Lakini musikhajelaga kifwatisa amatendo ganave, kwa kiva avene vilogolaga amajowo gini vasikigasenga. ⁴ Kweli, avene vipinya amasigo masito gini nsengo kisumula, na bahene vakivasumusa avanu mumavega ganave. Lakini avene vasihejesa hata ludole kisumula. ⁵ Amatendo ganave gona, vakigasenga ili valolwelwe na vanu. Kwa kiva avene vipanula amasandukhu ganave na kiyonjelesa uukhome wa mapembo ga menda ganave. ⁶ Avene vidobokha kikhalamaeneo ga shifahari ku herehe na kufitengo fya lihima mukhati ya mumasinagogi, ⁷ na kihunjilwe kwa lishima amaeneo ga kuokho, na kishemelwa "Valimu" na vanu. ⁸ Lakini omwe muipaswa kuhemelwa "Valimu," Kwa kiva munawo Umwalimu yumo, na omwe wona vanyalukholo. ⁹ Musikhamushemelaga umunu yeyona padunia kija wihenyu, kwa kiva muli nu Baba yumo tu, numwene ali kuhanya. ¹⁰ Wala musikhajelaga kishemelwa 'valimu,' kwa kiva munawo Umwalimu yumo tu, yaani Ukristo. ¹¹ Ila mwini ali mukhome munyenyu ambi iva mtumishi wenyu. ¹² Yeyona mwini akiyinula ambi iyiswa. Na yeyona mwini akiyisa ambi iyinulwa. ¹³ Lakini ole wenyu avaandishi na Mafarisayo, vadehi! Mukivadindila avanu uufalme wa kushanya. Nayumwe musiwesa kihuluta, na musikivayitika vini vihuluta kigaha ndeno. ¹⁴ (Fwatilila: Umsholela gwa 14 guiwonekha ku nakala inofu sa pakhalala. Inakala isimonga siyonjelesa umusholela ugu baada ya musholela gwa 12. Umusholela gwa 14 "Ole wenyu avaandishi na Mafarisayo vamyansi! Kwa kiva mukivamila avajane"). ¹⁵ Ole wenyu Avaandishi na Mafarisayo, vamyansi! Mulowokha kumwambwa ya bahari na kifikha kimugaha umunu yumo ayamini gala gini mukigafundisa, na pini iva ngaja omwe, mukimugaha mara mbili mwana wa kujehanamu ngaja omwe yumwe hini mushwali. ¹⁶ Ole wenyu avalongosaji vapofu, omwe vini mwija,, Yeyona mwini ilapa kwa litembe, asili shinu. Lakini mwini ilapa kwa sahabu ya hekalu, apinyilwe nuulapaji wakwe. ¹⁷ Omwe vapofu vayasu, shishi shili hikhoma kishila ishinji, isahabu au ilitembe lini livishilwe tayari ngaja sahabu kwa Nguluvi? ¹⁸ Nu, yeyona mwini ilapa kwa masabahu, sio shinu. Ila mwini ilapa kwa sadakha yini yili kushanya yakwe, apinyilwe ni shiapo shakwe. ¹⁹ Omwe vanu vapofu, shili shili shikhoma kishila ishinji, isadakha au masabahu yini yivikha wakfu isadakha sini sihumisiwe kwa Nguluvi? ²⁰ Ino, umwene mwini ilapa ku masabahu ilapa kwa iyo na kwa finu fyona fini fili kushanya yakwe. ²¹ Numwene mwini ilapa kwa litembe, ilapa kwa ilyo na kwa mwene mwini ikhala mukhati yakwe. ²² Nu mwene mwini ilapa kwa mbingu, ilapa kushitengo sha ensi sha Nguluvi na kwa mwene mwini ikhala kushanya yakwe. ²³ Ole wenyu, vaandishi na Mafarisayo, vamyansi! Kwa kiva mwiomba isadakha kwa bizali, mnaanaa nu mchicha, lakini mwilekha amajowo amasito ga sheriya- ihaki, irehema, nilihuvi. Lakini aga mwipaswa kiva mwagasenga, na siyo kilekha aganji bila kigasenga. ²⁴ Omwe avalongosaji vapofu, omwe vini mwiuha akhadudu akhanang'ana lakini mwimila ingamia! ²⁵ Ole wenyu, vaandishi na Mafarisayo, vamyansi! Kwa kiva mwiyoza kunja kushikhombe na kunja ya sahani, lakini mukhati mumemile uusulumaji na bila kiva nishikhomo. ²⁶ Omwe Amafarisayo vapofu, yosi tangusina mukhati ya shikhombe na mukhati ya sahani, ili ulubali lwa kunja lwope luve lujose. ²⁷ Ole wenyu, vaandishi na Mafarisayo, vamyansi! Kwa kiva muhanana na makhaburi gini gapashilwe ishokaa, gini kwa kunja giwonekha manofu, lakini kwa mukhati gamemile amafupa ga vini vafwile na shila shinu shini shishafu. ²⁸ Ino shisho, nemwe kwa kunja muwonekha vanya haki mbele ya vanu, lakini kwa mukhati mumemile uumyansi nuudehi. ²⁹ Ole wenyu, vaandishi na Mafarisayo, vamyansi! Kwa kiva mwisenga amakhaburi ga vakuvamalago na kigapamba amakhaburi ga vanya haki. ³⁰ Omwe mwija, nda ta tive tikhele ngaja insiku sa vawihesu vesu, nda tisa tisawungana nawo kikunula idanda sa vakuvamalago. ³¹ Ino mukiilogola yumwe kija omwe muli vana va avo vini vavabudaga avakuvamalago. ³² Ino nemwe mukhamilisa kimemya isehemu yini yafwayaga isambi sa vawihenyu wenyu. ³³ Omwe njokha, vana va vipiribao, kwa nsila nshii ambi mukiusiga uuhigo wa kujehanamu? ³⁴ Ino, leleli, nikivafilikha kunyenyu avakuvamalago, avanu avanya haki, na vaandishi. Vamonga ambi mukivabuda na kivalafya. Na vamonga ambi mukivatova mukhati ya masinagogi genyu na kivadaga kihuma inyii yimo hadi iyinji. ³⁵ Amapolelo ni kija kushanya yenyu ambi kwipolela idanda sona sa vanya haki ini sikunilwe kudunia, kiyansa idanda ya Habili umunya haki hadi ku danda ya Zakaria umwana wa Barakia, mwini mwamubudaga khati ya patakhatifu ni masabahu. ³⁶ Kweli, nikivajovela, amajowo aga gona ambi gakishipata ishisasi ishi. ³⁷ Yerusalemu. Yerusalemu, owe mwini ukivabuda avakuvamalago na kivatova amang'anga vala vini vifilikhwa kunyakho! mara nyinshi navakunganiya avanishe vali bahamo ngaja ndenela inkuku shini yikunganiya utwana twakwe pansu ya mapapatikho gakwe, lakini usikhayitishe! ³⁸ Lelela, inyumba yakho yilishilwe yisugumile. ³⁹ Nayune nikikujovela, Kiyansa isalisi na kiyendelela usikhaniyaga, hadi pini ambi wija, 'Ana barakha umwene mwini iyinsa kwa litawa Iya Mtwu.'"

Chapter 24

¹ Uyesu wapolaga muhekalu na kiluta lwakwe. Avanafunsi vakwe vamulutilaga na kimuwonena amajengo ga hekalu. ² Lakini wavajibugu na kija, "Wuli, musikigaga amajowo aga gona? Kweli nikivajovela, kusina iling'anga lini lyasigala kushanya ya linji bila kibomolwa." ³ Na pini wakhalaga Kushidunda sha Mizeituni, avanafuni vakwe vamulutilaga kwa kilogola vene na kija, "Tijovela, amajowo aga gapolelaga yoli? Shinu shishi ambi shiva dalili ya kiyinsa kunyakho nu mwiho gwa wulimwengu?" ⁴ Uyesu wavajibugu na kija, "Muve meho kija asikhayinaga umunu avayase. ⁵ Kwa kiva vinji ambi viyinsa kwa litawa lyangu. Amba vija, 'One ndiyo Kristo', na vakhayasa vinji. ⁶ Amba mupulikha ifita ni taarifa sa fita. Leleli musikhayinsaga muve nu woga, kwa kiva amajowo aga lasima gapolele; lakini gula umwisho gukhava bado. ⁷ Kwa kiva ilitaifa ambi liyinukha ku litaifa ilinji, nuufalme sisi ya ufalme. Kukhava ni njala na kitetema kwa nyii ku sehemu mbalimbali. ⁸ Lakini amajowo aga gona ngaja luyanso tu lwa uchungu wa kusava. ⁹ Bahene ambi vakivahumya kwa ajili ya kivalafya na kivabuda. Amba mukhalalilwa na mataifa gona kwa ajili ya litawa lyangu. ¹⁰ Bahene vinji amb vikuvala na kisetukhana vene kwa vene. ¹¹ Avakuvamalago vinji va udehi vakhapolela na kivadehela vinji. ¹² Kwa kiva uuofu ambi wuyonjelela, uugani wa vinji ambi wipola. ¹³ Lakini mwini ambi ifumilila mpakha mwisho, ambi ikulusiwa. ¹⁴ Iyi imola ya ufalme ambi yihubililwa ku ulimwengu wona ngaja ushuhuda kwa mataifa gona. Na bahene gula umwisho ambi gwifikha. ¹⁵ Ino, pini ambi mukiwaga ukhalalo wa unangaji, wini wulogwelwe nu mukuvamalago Udanieli wuyimile amahala apatakatifu [mwini iyimba na amanye], ¹⁶ bahene vini vali Kuyuda vasijile kushidunda. ¹⁷ Numwene mwini ali kushanya ya nyumba asikhatelemukhaga pansi kitola ishinu shoshona kihuma mukhati ya nyumba yakwe, ¹⁸ numwene mwini ali kumagunda asikhatinaga kitola umwenda gwakwe. ¹⁹ Lakini ole wanave avene vini vana vana na vala vini vionsa ku nsiku iso! ²⁰ Lombi kija kisiga kwenyu kuikhavesaga uluhavi lwa mepo, wala lusiku lwa sabato. ²¹ Kwa kiva kukhava ni tabu ikhome, yini yisinajelaje kipolela kihuma kiwumbwa kwa wulimwengu mpakha isalisi, na wala yisikhavayikwali khanji. ²² Nda insiku iso nda sisava sisifupiswe, kusina mwini nda wakulukha. Lakini kwa sababu ya vatewuli, insiku iso ambi sifupiswa. ²³ Bahene nda umunu yeyona nda ambi akivajovela 'Lelela, Ukristo akwali panu! au , 'Ukristo ali kula' musikhayaminigi amajowo ago. ²⁴ Kwa kiva Amakristo ga udehi na vakuvamalago va udehi vakhayinsa na kiwonensa iishara khome na maajabu, kwa kusudi lya kivayasa, nda ya yive yiwesekhana hata kwa vatewule. ²⁵ Leleli, navajovela khabla ya majowo ago kipolela. ²⁶ Ino, nda vavajovela, "Ukristo uli kunyikha," musikhalutaga huko kunyikha. Au, 'Lelela, ali mukhati ya nyumba,' musikhayaminigi amajowo ago. ²⁷ Ngaja ndenela iradi shini yimulakha kihuma kunena na kimulikha hadi kusikha, ndiyo shini yikhava kuyinsa kwa Mwana wa Adamu. ²⁸ Popona pini pana musoga, hapo ndio pini pini inyuni sikungana. ²⁹ Lakini baada ya dhiki ikhome ya nsiku sila, Ilijuva likhaponyesewa inshisi, umwesi gusikhahumya umwanga gwakwe, inyota sikhahwa kihuma kushanya, ni ngufu sa kushanya sikhahengekha. ³⁰ Bahene iishara ya Mwana wa Adamu ambi yiwonekha kushanya, na makhabila gona ga kudunia gakhakhola. Vakhamwaga Umwana wa Adamu iyinsa kumafunde ga kushanya kwa ngufu nu utukhufu mukhome. ³¹ Akhavafilikha avamalaikha vakwe kwa sauti ikhome ya tarumbeta, navene ambi vakivakunganiya bahamo avatewule vakwe kihuma ipande sa dunia, kihuma umwisho gumo gwa mbingu hadi ugunji. ³² Yimanyisi ilisomo kihuma ku mupishi gwa mtini. Mara tu ilitawi pini lilemba na kihumya amasole, mwimanya kija ulujuva lwava kholela. ³³ Ino pope, pini mukhalwaga amajowo aga gona, mwipaswa kimanya kija wava kholela, kholela na malyango. ³⁴ Kweli nikivajovela, ishisasi ishi shisikhashila, hadi amajowo gona aga pini gava gapolela. ³⁵ Imbingu ni nyii sikhashila, lakini amajowo gangu gasikhashila shiluta. ³⁶ Lakini kihusu ulusiku lula nilisala kusina mwini amenye, hata umalaikha wa kushanya, wala Umwana, ila Ubaba mwene duguli. ³⁷ Ngaja ndenela shini yikhandi ku nsiku sa Nuhu, ndiyo shini yikhava kuyinsa kwa Mwana wa Adamu. ³⁸ Kwa kiva ku nsiku iso khabla ya gharika avanu vakhandi vilya na kung'wa, vitola na kitolwa mpakha ulusiku lula lwini Unuhu wahulutaga ku safina, ³⁹ na vasikhamenye ishinu shohona mpakha igharika pini yayinsaga na kivasomba wona - ndiyo shini yikhava kuyinsa kwa Mwana wa Adamu. ⁴⁰ Bahene avanu vavili ambi viva kumugunda- yumo ambi itolwa, nu yumo ambi ilekhwa kunja. ⁴¹ Avadala vavili ambi viva vihaula bahamo - yumo ambi itolwa, nu yunji ambi isigala. ⁴² Ino, muve meho kwa kiva musimenye lusiku lushu lwini akhayinsa umtwa wenyu. ⁴³ Lakini mumanye kija, nda ya yive umtwa umunyakhalali wali amanye lisala lishi lini umuhiji nda wayinsa, nda wakesha na nda asayitikha ikhaya yakwe kifamilwa. ⁴⁴ Ino, khanji mupaswa kiva meho, kwa kiva Umwana wa Adamu akhayinsa kulisala lini lisihivililwa. ⁴⁵ Ino yu nani mwini mwaminifu, umwanandeje umunya luhala, mwini umtwa wakwe wamupela amagarakha kwa vini vali ku nyumba yakwe, ili avapele ishakilwa kwa luhavi lwini lufwaya? ⁴⁶ Abarikihiwe umtumishi uyo, mwini umtwa wakwe ambi akimwaga isenga ndeno pini akhayinsa. ⁴⁷ Kweli nikivajovela umtwa ambi akimuvikha kushanya ya shila shinu shini shakwe. ⁴⁸ Lakini nda umwanandeje umuvi aje munumbula yakwe, 'Umtwa wangu washelewa,' ⁴⁹ na ayanse kivatova avatumishi vakwe, na alye na kigala uujimbi, ⁵⁰ Umtwa

wa mwanandeje uyo akhayinsa kulusiku lwini asihivilila, na kulisala lini asilimenye.⁵¹ Umtwa wakwe ambi akimudumula ifipande fivili na kumuvikha ku nafasi yimo sawa na vamyansi, kwini kukhava ni khlo na kihawula ameno.

Chapter 25

¹ Bahene uufalme wa kushanya wuhwananisiwa na vanavali kumi vini vatola itala sanave na kiwukha kiluta kimuposhela ubwana harusi. ² Avasanu mumo munyanave vakhandi vayasu na vasanu mumo munyanave vakhandi vanya luhala. ³ Avanavali avayasu vatolaga itala sanave, vasikhatolile amafuta gogona. ⁴ Ila avanavali vanya luhala vatolaga ifyombo ifinya mafuta bahamo ni tala anave. ⁵ Ino pini ubwana harusi washelewaga kifikha, wona vakhatwagwa nu tulo vagona. ⁶ Lakini pini shikhandi hilo sha mandu kukhandi ni lyowo, 'Leleli, ubwana harusi! Poli kunja mumuposhele.' ⁷ Bahene vala avanavali valamukhaga wona na kivesa itala sanave. ⁸ Vala avayasu vavajovelaga vala avanya luhala, 'Mutipele amafuta genyu kidogo kwa kiva itala seu sisima.' ⁹ Lakini vala vanya luhala vavajibu na kivajovela, 'Kwa kiva gasikitikwilana o na yumwe, badala yakwe luti kwa vini vigusa muigulile madodo kwa ajili yenyu.' ¹⁰ Pini vakhandi valutile uko kigula, Bwana arusi wafikhaga, na wona vini vakhandi tayari walutaga numwene ku herehe ya harusi, numulyango gwadindwagwa. ¹¹ Panyuuma vala avanavali avanji vafikhaga na kija, 'Mtwā, mtwā, tidindulila.' ¹² Lakini wajibugu na kija, 'Kweli nikivajovela, One nisivamenye.' ¹³ Ino leleli kwa kiva musimenye ulusiku wala lisala. ¹⁴ Kwakiva ni sawa nu munu pini wasakulaga kishula kiluta inyii iynji. Wavashemelaga avanandeje vakwe na kivapela utajiri wakwe. ¹⁵ Yumo wanave wamupelaga itaranta sisano, uyunji wamupelaga sivili, nu yula uyunji wamupelaga taranta yimo. Shila yumo waposhelaga ishiasi sawa nuuweso wakwe, nu yula umunu washulaga kiluta lwakwe. ¹⁶ Nyangu yula mwini waposhelaga itaranta isanu walutaga kuivikha, na vasisakulaga itaranta isinji sisanu. ¹⁷ Shihila yula mwini waposhelaga itaranta sivili, vasakulaga isinji sivili. ¹⁸ Lakini umwanandeje mwini waposhelaga itaranta yimo, walutaga lwakwe, wajima ililindi pansi, na kuifiha ihela ya mtwā wakwe. ¹⁹ Na baada ya muda mukhome, umtwā wa vanandeje awo watinaga na kitenda amahesabu navene. ²⁰ Yula umwanandeje mwini waposhelaga itaranta sisanu wayinsaga na kileta italanta isinji sisanu, waja, 'Umtwā, wanipelaga italanta sisanu. Lelela, napata ifaida ya talanta isinji isanu.' ²¹ Umtwā wakwe wamujovelaga, 'Lunofu, umwanandeje munofu nu mwaminifu! Wava mwanandeje mwaminifu kwa finu fidodo. Ambi nikikupela amadalakha kushanya ya finu finji. Yinjila kwa ushendefu wa mtwā wakho.' ²² Umwanandeje mwini waposhelaga italanta sivili wayinsaga na kija, 'Mtwā, wanipelaga itaranta sivili. Lelela, napata ifaida ya talanta isinji sivili.' ²³ Umtwā wakwe wamujovelaga, 'Lunofu, mwanandeje munofu nu mwaminifu! Wava mwaminifu kwa finu fidodo. Ambi nikikupela amadalakha ku finu finji. Yinjila kuushendefu wa mtwā wakho.' ²⁴ Bahene umwanandeje mwini waposhelaga italanta yimo wayinsaga na kija, 'Mtwā, nimenye kija owe nili munu mukhali. Wiyava amahala pini usikhavyalile, na wikungula amahala pini usikhavyalile. ²⁵ One natilaga, nalutaga lwangu na kuifiha italanta yakho ku ulongo. Lelela, unayo panu yila yini yakho.' ²⁶ Lakini umtwā wakwe wajibugu na kija, 'Owe umwanandeje muvi na muyasu, ukhandi umenye kija niyava amahala pini nisivyalele na kikungula amahala pini nisingavyalile. ²⁷ Ino wapaswagwa kivapela ihela yangu avanu va kubenki, na pini nitina one nda naiposhela yila iyangu bahamo ni faida. ²⁸ Ino muposhi iyo italanta na mupeli yula umwanandeje mwini ana talanta kumi. ²⁹ Shila munu mwini anasho, ambi iyonjeleswa mandu-hata kwa kisidisiwa mandu. Lakini kwa yeyona mwini asina shinu, hata shini anasho ambi ipokhwa. ³⁰ Mutaji kunja kunshisi uyo umwanandeje mwini asifwaya, kwini kukhandi ni kholo na kihaula ameno.' ³¹ Pini Umwana wa Adamu pini wayinsaga ku uwutukufu wakwe, na vamalaikha wona bahamo numwene, bahene pini wakhalaga kushanya ya shitengo shakwe sha uwutukufu. ³² Amataifa gona ambi gikungana pamwandi yakwe, numwene ambi akivabagulyaniya avanu, ngaja ndenela umudimaji shini ibagulaniya ikholo ni mene. ³³ Ambi akisivikha iliwokho lyakwe lya shigosi, ila imene ambi akisivikha iliwokho ya kushoto. ³⁴ Bahene umfalme ambi akivajovela vala vini vali liwokho lyakwe lya kulia, 'Yinsi, vini mubarikhiwe nu Baba wangu, uhali uufalme wini wuyandalilwe kwa ajili yenyu kihuma kivikhwa kwa misingi ga wulimwengu. ³⁵ Kwa kiva nikhandi ni njala mwanipelaga ishakilaya; Nikhandi muhensa na mwanikhalibisaga; ³⁶ Nikhandi bwinda, na mwanifwasaga amenda; Nikhandi mutamu na mwanitunsaga; Nikhandi nipinyilwe na mwaniyinsilaga.' ³⁷ Bahene avanya haki ambi vakimujibu na kija, 'Mtwā, yoli takwagaga una njala, na kikulisa? Au una khau na takupelaga amalenga? ³⁸ Na yoli takwagaga uli muhensa, na takukhalibisaga? Au uli bwinda na takufwasa amenda? ³⁹ Na yoli takwagaga uli mutamu, au udindilwe, na takuyinsila? ⁴⁰ Nu mfalme ambi akivajibu na kivajola, 'Kweli nikivajola, hini mwasenga panu kwa yumo wa vanyalukholo vangu avanang'ana, mwanigahilaga one.' ⁴¹ Bahene ambi akivajovela awo vini vali liwokho lyakwe lya kushoto, 'Wushi kunyangu, vini mna laana, luti ku moto gwa shiluta gwini guyandalilwe kwa ajili ya shetani na vamalaikha vakwe, ⁴² kwa kiva nikhandi ni njala musikhanipelile ishakilaya; nikhandi ni khau lakini musikhanipelile amalenga; ⁴³ Nikhandi muhensa lakini musikhanikhalibise; nikhandi bwinda lakini musikhanipelile amenda; pini niva mutamu na pini niva nidindilwe, lakini musikhanitunsise.' ⁴⁴ Bahene avene wope ambi vakimujibu na kija, 'Mtwā, yoli takwagaga uli ni njala, au una khau, au uli muhensa, au uli bwinda, au uli mutamu, au upinyilwe, na vasikhakutunsise? ⁴⁵ Bahene ambi

akivajibu na kija, 'Kweli nikivajovela, shila shini musikhasenjile kwa yumo wa ava vadodo, musikhanisenjele one.'⁴⁶ Ava ambi viluta ku asabu ya shiluta ila vanya haki kuusima wa shiluta."

Chapter 26

¹ Pini Uyesu wamalaga kilogola amajowo gona ago, wavajovelaga avanafunsi vakwe, ² "Mumenye kija baada ya nsiku sivili ambi kwiva ni sikukuu ya pasaka, nu mwana wa Adamu ambi ihumisiwa ili atowe." ³ Panyuma avakhome va makuhani na vasehe na vanu vatanganaga bahamo ku makhalo ga Kuhani Mukhome, mwini akhandi ishemelwa Kayafa. ⁴ Wona vapangaga injama ya kimukhata Uyesu kwa kuifiha na kumubuda. ⁵ Kwa kiva vajovaga, "Yisikhasenjekehaga ulusiku lwa sikukuu, kwa lengo lya kija kusikhavesaga ni fulugu kwa vanu vamonga." ⁶ Pini Uyesu akhandi Kubethania ku khaya ya Simoni umukhome, ⁷ pini akhandi aigolwese pamesa, umudala yumo wayinsaga kunyakwe kuno asumwile umukhebe gwa alabasta gwini gukhandi na mafuta ga thamani khome, na wagamimitaga kushanya ya mtwe gwakwe. ⁸ Lakini avanafunsi vakwe pini valwagaga ulujowo ulo, vakhalalaga na kija, "Nshii iababu ya hasara iyi?" ⁹ Aga nda gawesa kiguwa kwa hela khome na kipelwa avapina." ¹⁰ Lakini Uyesu, pini wamanyaga ili, wavajovelaga, "Kwanshi mukimulafya umudala uyu? Kwa kiva wasenga ishinu shinofu kunyangu. ¹¹ Avapina munawo nsiku sona, lakini musikhava bahamo none shiluta. ¹² Kwa kiva pini wamimita amafuta aga kushanya ya muvili gwangu, wagahaga ndeno kwa ajili ya kisilwa kwangu. ¹³ Kweli nikivajovela, popona imola iyi pini ambi yihubililwa ku ulimwengu musima, ishitendo shini wagaha uyu umudala, khanji ambi shiva shilogolwa kwa ajili ya kimusukwa." ¹⁴ Bahene yula wa vala kumi na mbili, mwini washemelwaga Yuda Iskariote, walutaga kwa vakhoma va makuhani ¹⁵ na kija, "Ambi mukinipela shishi nda nimusetushe?" Vamupimilaga Uyuda ifipande thelathini fya hela. ¹⁶ Kihuma umuda ugo wasakulaga inafwasi ya kimusetukha. ¹⁷ Hata ulusiku lwa kwansa lwa makhate gini gaponyeiwe iamila, avanafunsi vamulutilaga Uyesu na kija, "Kwii wuakula tikuyandalile ulye ishakilya sha Pasakha?" ¹⁸ Wavajovela, "Luti kumujini kwa munu yumonga na mujobeli, Umwalimu ija, "Umuda gwangu gwahejela. Nikiihepelesa Ipasakha bahamo na vanafunsi vangu ku khaya yakho." ¹⁹ Avanafunsi vagahaga ngaja Uyesu shini wavalajisaga, na vayandalaga ishakilya sha Pasakha. ²⁰ Pini lwafikhaga ululandi, vakhalaga kilya ishakilya bahamo na vala vanafunsi Kumi na Vavili. ²¹ Pini vakhandi vilya ishakilya, wajovaga, "kweli nikivajovela yumo wenyu ambi akinisetukha." ²² Vasugumilwaga mandu, na shila yumo wayansaga kimuposa, "Wuli, nisili one, Mtwi?" ²³ Wavajibugu, "Yula mwini ililila iliwokho lyakwe bahamo none mu bakuli ndiyo mwini ambi akinisetukha. ²⁴ Umwana wa Adamu ambi iwukha, ngaja shini yiyandihwe. Lakini ole wakwe umunu mwini ambi akimusetukha Umwana wa Adamu! Nda yava unofu kija umunu uyo nda asasawa." ²⁵ Uyuda, mwini nda wamusetukha wajovaga, "Wuli, Yune Rabi?" Uyesu wamujovela, "Walogola ulujowo ulo owe yuwe." ²⁶ Pini vakhandi vilya ishakilya, Uyesu wagutolaga umukhate, wagubarikhi, na wagumenya. Wavapela avanafunsi vakwe ija, "Toli. mlye. Ugu ndio muvili gwangu." ²⁷ Watola ishikhombe na kihonjesa, wavapela na kija, "Ng'weli wona ku ishi. ²⁸ Kwa kiva iyi yi danda ya agano lyangu, yini yikunulwa kwa vinji kwa ajili ya musamaha gwa sambu. ²⁹ Lakini nikivajovela, nisikhagwela khanji amatunda ga musabibu ugu, mpakha ulusiku lula pini ambi ning'wela umpya bahamo nomwe kuufalme wa Baba wangu." ³⁰ Pini vakhandi vamala kiyimba ulwimbo, vapolaga kiluta Kushidunda sha Mizeituni. ³¹ Bahene Uyesu wavajovelaga, "Ishilo ishi omwe wona ambi mukuvala kwa sababu yangu, kwa kiva yiyandishwe, Amba nikimutova umudimaji ni kholo sa shipuga ambi sipalakhana. ³² Lakini baada ya kifuyuka kwangu, ambi nikivalongola kiluta Kugalilaya." ³³ Lakini Hpetro wamujovelaga, "hata nda wona ambi vakikunkana na majowo gini ambi gakikupata, one nisingakukhana." ³⁴ Uyesu wamujibu, "kweli nikikujovela, ishilo ishi khabla ya njogolo kivikha, ambi ukinikhana mara sitatu." ³⁵ Upetro wamujovela, "hata nda ya yinifwaye kifwa nowe, nisingakukhana." Na vanafunsi avansi wona vaja ngaja shiho. ³⁶ Panyuma Uyesu walutaga navena amahala pini pishemelwa Gethsemane na wavajovelaga avanafunsi vakwe, "Khali panu pini niluta huko kilomba." ³⁷ Wamutola Upetro na vanishe vavili va Zebedayo na wayansaga kisugumilwa na kikhatala. ³⁸ Bahene wavajovela, "Iroho yangu yina husuni khome mandu, hata ngaja nisakula kifwa. Sigali panu na mkeshe bahamo none." ³⁹ Waluta pamwandi kidogo, wagwa wabidivandukha, na kilomba. Waja, "Baba wangu, nda yifwaya, ishikhombe ishi shinikwewushe. yisikhavesaga ngaja shini nisakula one, ila ngaja shini ugene owe." ⁴⁰ Wavalutila avanafunsi na wavaga vagonile utulo, na wamujovela Upetro, "Kwanshi musikhawesise kikesha none kwa lisala limo? ⁴¹ Keshaji na kilomba kija musikhahulutaga kijesewa. Iroho yili tayari, lakini umuvili guli mubofu." ⁴² Waluta lwakwe mara ya uvili na kilomba, waja, "Baba wabgu, nda ulujowo ulu lusiwesa kukwewusikha na ni lasima nishing'welele ishikhombe ishi, uugani wakho wutimiswe." ⁴³ Watinaga khanji na kivaga bado vagonile utulo, kwa kiva ameho ganave gakhandi amsito. ⁴⁴ Bahene wavalekha khanji waluta lwakwe. Walomba lwa utatu walogola shishila. ⁴⁵ Panyuma Uyesu wavalutilaga avanafunsi vakwe na kivajovela, "Bado mugonelele tu na kutuyisa? Lelela, ilisala lyahajela, nu Mwana wa Adamu isetukhwa mu mokho ga vanya sambu. ⁴⁶ Damuli, tiwuhe. lelela, yula mwini wanisetukha wahajela." ⁴⁷ Pini akhandi bado ilogola, Uyuda yumo wa vala Kumi na Vavili, wafikhaga. Ishipuga shikhoma shafikhaga bahamo nu mwene shihumilila kwa vakhoma va makuhani na vagosivaha va vanu.

Vayinsaga na mapanga na malungu.⁴⁸ Khanji umunu mwini wakusudilwa kimusetukha Uyesu akhandi avapelile iishara, ija, "Yula mwini ambi nikimubusu, ndiyo yumwene. Mukhati." ⁴⁹ Baho wayinsaga kwa yesu na kija, "Salamu, Mwalimu!" Na wamubusu. ⁵⁰ Uyesu wamujovela, "Muya, lisenga lila lini lyakuleta." Bahene vayinsa, na kimugolola amokho Uyesu, na kimukhata. ⁵¹ Lelela, umunu yumo mwini akhandi bahamo na Yesu, wagolosaga iliwokho lyakwe, wahomola uwupanga wakwe, na wamutova umtumishi wa kuhani mukhome, na kimutea ilikutu lyakwe. ⁵² Bahene Uyesu wamujovela, tiniya uupanga wakho pala pini wauhuma, kwa kiva wona vini vitumila uupanga ambi vibudwa kwa wupanga. ⁵³ Muhiva kija nisiwesa kimushemela ubaba wangu, nu mwene anilajisise amajeshi saidi ya kumi na mbili ga malaikha? ⁵⁴ Lakini ino kwa namna nshii amaandikho nda gawesa kitimiswa, iyi ndiyo yifwaya kipolela?" ⁵⁵ Uluhavi ulo Uyesu wavajovela avanu, "Wuli! Mwayinsa na mapanga na malungu kunikhata ngaja mupokhaji? Shila lusiku nakhalaga kuhekalu nifundisa, na musikhanikhethe! ⁵⁶ Lakini gona agagasenjekhaga ili Amaandkho ga vakuvamalago gatimile." Bahene avanafunsi vakwe vamulekhaga na kisiga. ⁵⁷ Vala vini vamukhata Uyesu wanutwalaga kwa Kayafa, Ukuhani Mukhome, amahala pini avaandishi na vagosivaha vakhandi vitangana bahamo. ⁵⁸ Lakini Upetro wamufwatahga munyuma kwa kutali hadi kuukumbi wa Kuhani Mukhome. Wahulutaga mukhati na kikhala bahamo na valinsi alwaje shini ambi shipolela. ⁵⁹ Basi avakhome va makuhani ni Barasa lyona vakhandi visakula uushahidi wa udehi sidi ya Yesu, ili vawese kimubuda. ⁶⁰ Japo wapolelaga amashahidi vinji, Lakini vasikhatipile isababu yeyona. Lakini panyuma amashahidi vavili vapolelaga kumwandi ⁶¹ na kija, "Umunu uyu wajovaga, "Niwesa kilidenya ilitembe lya Nguluvi na kilisenga khanji kwa nsiku sitatu." ⁶² Ukuhani Mukhome wayimaga na kimuposa, 'Usiwesa kujibu? Ava vakikushuhudila shishi kunyakho?" ⁶³ Lakini Uyesu wasisimaga. Ukuhani Mukhome wamujovela, "Ngaja shini Unguluvi ashwali, nikikulomba utijovele, nda owe yu Kristo, Mwana wa Nguluvi." ⁶⁴ Uyesu wamujibu, "Owe yuwe waja ulujowo ulo. Lakini nikikujovela, kihuma isalisi na kiyendelelela ambi ukimwaga Umwana wa Adamu akhele iliwokho lya kulia ilinya Ngufu, na iyinsa ku mafunde ga kushanya." ⁶⁵ Bahene Ukuhani Mukhome wademulaga amenda gakwe na kija, "Wakufuru! Wuli, tisakula khanji uushahidi wa nshii? Lelela, tayari mwapulikha ikufuru. ⁶⁶ Wuli! Muhiva nshii? Vajibu na kija, "Yikimufwaya kifwa." ⁶⁷ Bahene vamufunjlaga amata kumeho na kimutova ingumi, na kimuvakula amakhofi kwa mokho ganave, ⁶⁸ na kija, "Titabirira, owe Kristo. Yu nani wakusahpa?" ⁶⁹ Uluhavi ulo Upetro akhandi akhele kunja kuukumbi, nu mtumishi wa shidala wamulutilaga na kija, "Owe newe ukhandi bahamo nu Yesu wa Galilaya." ⁷⁰ Lakini wakhanaga pamwandi yanave wona, ija, Nisimenye ishinu shini wulogola." ⁷¹ Pini walutaga kunja ya mlyango, umutumishi uyunji wa shidala wamwagaga na kivajovela vini vakhandi pala, "Umunu uyu wope akhandi bahamo nu Yesu wa Nasareti." ⁷² Wakhanaga khanji kwa kilapa, "One nisimumenye umunu uyu." ⁷³ Umuda mufupi panyuma, vala vini vakhandi vayimile kholela, wamulutilaga na kilogola nu Petro, "Kwa hakika owe newe uli bahamo navene, kwa kiva hata uulogolaji wakho wuwonensa." ⁷⁴ Bahene wayansaga kilaani na kilapa, "One nisimumenye umunu uyu," na baho yila injogolo yavikha. ⁷⁵ Upetro wakumbukhaga amajowo gini wajovelwa nu Yesu, "Khabla injogola yisnavishe ambi ukinikhana mara sitatu."

Chapter 27

¹ Umuda gwa subuhi pini gwafikhaga, avakhome wona va makuhani na vagosivaha va vanu vayitinkhanaga kihusu Uyesu vawese kumubuda. ² Vamupinyaga, vamulongosa, na kimufisa kwa Liwali Upilato. ³ Bahene pini Uyuda, mwini akhandi amusetwishe, walwagaga kija Uyesu sha tayari wahigwa, wailawumugu na kitiniya ifipande thelathini fya hela kwa mukhome wa makuhani na vagosivaga, ⁴ na waja, "Nasenga isambi kwa kuisetukha idanda yini yisina makhosa." Lakini vajibu, "Yikithusu nshii ose? Galelela ago yuwe." ⁵ Bahene vafitosaga pani fila ifipande fya hela ku hekalu, na kiwukha lwakwe na kuikunga yumwene. ⁶ Umukhome wa makuhani wafitolaga fila ifipande fya hela na kija, "Lusili lunofu kuivikha ihelaniyi ku akiba, kwa kiva yina gharama ya danda." ⁷ Vayitinkhanaga pamo ni hela yatumikhaga kigula umugunda lya mfinyanzi ilya kusila avahensa. ⁸ Kwa sababu iyi umugunda ugu gwava gushemelwa, "Mugunda gwa danda" hadi ineng'ana. ⁹ Bahene lula ulujowo lwini lukhandi lulogwele nu mukuvamalago Uyeremia lwatimilaga, kija, "Vatolaga ifipande thelathini fya hela, igharama yini yapangwagwa na vanu va Kuisrael kwa ajili yakwe, ¹⁰ na vatumulaga kwa mugunda gwa mufinyanzi, ngaja shini Umtwa akhandi alogwele." ¹¹ Ino Uyesu wayimaga pamwandi ya liwali, nu liwali wamuposa, "Wuli! Owe uli mfalme wa Vayahudi?" Uyesu wamujibu, "Owe wija ndeno." ¹² Lakini pini akhandi isitakhwa na vakhome va makuhani na vagosivaha, asikhalogwele shoshona. ¹³ Bahene Upilato wamujovelaga, "uUagapulikha amasitakha gona sidi yakho?" ¹⁴ Lakini asikhalogwele ulujowo lolona, ino uliwali wamemwagwa nulushangalo. ¹⁵ Ino ku sikukuu yikhandi desturi ya liwali kimuleshela umufungwa yumo mwini ambi ihagulwa na vanu. ¹⁶ Ishipindi isho vakhandi nu mfungwa umukulu ilitawa lyakwe Baraba. ¹⁷ Ino pini vakhandi vatanganile bahamo, Upilato wavaposaga, "Yu nani musakula timuhudule kwa ajili yenyu?" Ubaraba au Uyesu mwini washemelwagwa Kristo?" ¹⁸ Kwa kiva akhandi amenye kija vamukhata kwa sababu ya kimukhalalila. ¹⁹ Pini akhandi ikhala kushitengo shakwe sha uhigo, umudala wakwe wamujovelaga ulujowo na kija, "Usikhagahaga shoshona kwa munu uyo mwini angaya likhosa. Kwa kiva nalafywa mandu hata ineng'uni mumaloto kwa sababu yakwe." ²⁰ Bahene avakhome va makuhani na vagosivaga vavajovelaga avanu vamulombe Ubaraba, nu Yesu abudwe. ²¹ Uliwali wawaposaga, "Ali kwiii ku ava vavili musakula one nimuleshele kunyenyu?" Vajovaga, "Ubaraba." ²² Upilato wavajovela, "Nimugahile nshii Uyesu mwini washemelwagwa Kristo?" Wona waja, "Mududa" ²³ Numwene waja, "Kwanshi, likhosa lishi wasenga?" Lakini vayenjelesaga kitansa ishauti hadi kushanya mandu, "Mubuda." ²⁴ Ino pini Upilato walwagaga asiwesa kigaha lyolyona, lakini badala yakwe ifurugu sikhanda siyansise, watolaga amalenga wainawa amokho gakwe pamwandi ya vanu, na kija, "One nisina likhosa ku danda ya munu uyu mwini angaya likhosa, Galeleli aga yumwe." ²⁵ Avanu wona waja, "Idanda yakwe, yive kushanya yesu na vanesu." ²⁶ Bahene wamudindulilaga Ubaraba kunyanave, lakini wamutovaga amajaridi Uyesu na kimutawula kunyanave kiluta kimubuda. ²⁷ Bahene avasulukhali va liwali wamutolaga Uyesu mpakha Kupraitorio ni shipuga shikhoma sha vasulukhali wona vamupilimaga. ²⁸ Vamuyawula amenda gakwe na kumufwasa ikansu ya rangi induhu. ²⁹ Bahene vatendaga ikhofiya ya minfa na kuivikha kushanya ya mtwe gwakwe, na vamuvishilaga ililansi kuliwokho lyakwe lya shigosi. vafugamaga pamwandi yakwe na kimusala, vija, 'Salamu, Mfalme wa Vayahudi?" ³⁰ Na vamufunilaga amata, na vatolaga ililansi na kumutova kumtwe. ³¹ Pini vakhandi vakimulogola uvi vamuyawulaga yila ikansu na kumufwasa amenda gakwe, na kimulongosa kiluta kumubuda. ³² Pini vapolaga kunja, vamwagaga umunu kihuma Kukrene ilitawa lyakwe Simeoni, mwini vamukhamilisaga kiluta nawo ili ausumule umusalabagwakwe. ³³ Pini vafikhaga amahala pini pishemelwa Goligotha, maana yakwe, "Ilieneo lya fuvu lya Mtwе." ³⁴ Vamupelaga isiki yini yihansiswe ni nyongo ang'wele. Lakini pini wajesaga, wapotwagwa king'wela. ³⁵ Pini vakhandi wamutundishe, vagavanaga amenda gakwe na kitova ikura. ³⁶ Na vakhalaga na kimulolela. ³⁷ Kushanya ya mtwe gwakwe vavikhaga amasitakha kunyakwe gini gasiyimbikha, "Uyu yu Yesu, umfalme wa Vayahudi." ³⁸ Avapokhaji vavili vatundikhwagwa bahamo nu mwene, yumo ulubali lwa kulia kwakwe nu yunji lwa kushoto. ³⁹ Vala vini vakhandi vihila vamulogolaga uvi, videgensha amatwe ganave ⁴⁰ na kija, "Owe ukhandi wusakula kulinanga ilihekalu na kilisenga kwa niku sitatu, yikulusa yuwe! nda uli Mwana wa Nguluvi, yikha pani uwushe pamusalaba!" ⁴¹ Ku hali yila avakhome va makuhani vakhandi vakimujovanga, bahamo na vaandishi na vagosivaha, na kija, ⁴² "Wakulusaga avanyi, lakini asiwesa kuikulusa yumwene. Umwene ni Mfalme wa Vayahudi. Na ayishe pansi kihuma pamusalaba, bahene ambi tikimuyamini. ⁴³ Wamuhivililaga Unguluvi. Lekha ino Unguluvi amukuluse nda isakula, kwa kiva wajovaga, 'One nili Mwana wa Nguluvi." ⁴⁴ Na vala avapokhaji vini vakhandi vatundishwe bahmo numwene wope valogolaga amajowo ga kumujovanga. ⁴⁵ Ino kihuma isaa sita kukhandi ni nshisi ku nyii yona hadi saa tisa. ⁴⁶ Pini yafikhaga isaa tia, Uyesu wakhola kwa shauti khome, "Eloi, Eloi, lama thabakitani?" imaanisa, "Nguluvi wangu, Nguluvi wangu, kwanshi wanilekha?" ⁴⁷ Umuda ugo vamonga vakhandi vayimile pala vapulikha, waja, "Akimushemela Ueliya." ⁴⁸ Mara moja yumo wanave wasigaga kitola isifongo na kuimemya mumulomo umukhali, waivikha

kushanya ya mupishi na kimupela awese king'wela. ⁴⁹ Navene vini vasigalaga vaja, "Muleshi mwene, leshe tilwaje nda Ueliya ambi iyinsa kimukulusa." ⁵⁰ Bahene Uyesu wakhola khanji kwa shauti khome na waihumya iroho yakwe. ⁵¹ Lelela, ilipazia lya muhekalu lyademukhaga isehemu sivili kihuma kushanya hadi pansu. Ni nyii yatetema na miamba gademukha fipande. ⁵² Amakhaburi gadindukhaga, na mavili ga vatakhathifu vinji vini vakhandi vagonile utulo wafufulwagwa. ⁵³ Vapolaga mumakhaburi baada ya ufufuwo wakwe, vahulutaga umji umtakhatifu, na vawonekhaga na vinji. ⁵⁴ Basi yula uakida na vala vini vakhandi vakimulelela Uyesu valyagaga ilitetemekho na majowo gini gakhandi gapolela, vamekwagwa nu woga mandu na kija, "Kweli uyu akhandi Mwana wa Nguluvi." ⁵⁵ Avadala vinji vini vakhandi vakimufwata Uyesu kihuma Kugalilaya ili kumuhudumila vakhandi pala vilolela kihuma kutali. ⁵⁶ Mu vamo wanave vakhandi Umariamum Magdarena, Umariamum unyina wakwe Uyakobo nu Joseph, nu nyina wa vana va Zebedayo ⁵⁷ Pini lwafikhaga lulandi, wayinsaga umunu tajiri kihuma Uarimathayo, mwini washemelwagwa Yusufu, mwini khanji akhandi mwanafunsi wa Yesu. ⁵⁸ Wamulutilaga Upilato na kugulomba umuvili gwa Yesu. Bahene Upilato walajisaga awese kipelwa. ⁵⁹ Uyesu wagutolaga umuvuli wagupinya nu mwenda gwa sufi inofu, ⁶⁰ na wagugoniya ku khaburi ilipya lakwe lini akhandi ihongola kumwambani. Bahene wabilivandusa iling'anga ilikhome lyadinda umulyango gwa khaburi na walutwa lwakwe. ⁶¹ Umariamum Umagdalena nu Mariamum uyunji vakhandi pala, vakhele kiluta kukhaburi. ⁶² Ulusiku lwini lwafwataga lwini lukhandi lusiku lwa kuyandala, avakhome va makuhani na Mafarisayo vakunganaga bahamo kwa Pilato. ⁶³ Vamujovela, "Mtwana, tikumbukhakwa kija pini yula umudehi akhandi musima, wajovaga, 'Baada ya nsiku sitatu ambi ifyukha khanji.'" ⁶⁴ Ino, lajisa kija ikhaburi ilindwe salama mpakha nsiku sitatu. Nda tileshe, avanafunsi vakwe vangawesa kiyinsa na kumuhija na kija kwa vanu, 'Wafyukha kihuma kwa vini vafwile.' Nuudehi wa mwiho ambi wiva muvi kishila wula wa kwansa." ⁶⁵ Upilato wamujovela, "Toli avalinsi. Luti mugahe ihali ya usalama ngaja shini muwesa." ⁶⁶ Bahene valutaga ni kigaha ikhaburi kiva salama, iling'anga lwatowagwa umhuri na kivikha avalini

Chapter 28

¹ Panyuma lulandi ulusiku lwa Sabato, ilijuva pini likhandi lisota kilutila ulusiku lwa kwansa lwa wiki, Umariamumu magadalena, nu yula Umariamumu uyunji vayinsaga kulyaga ikhaburi. ² Lelela kukhandi linitetemekho likhome, kwa kiva umalaikha wa Mtwawayikhaga na kulibilusa lila iling'anga, bahene walikhalilaga. ³ Isura yakwe yikhanda ngaja ya umeme, na menda gakwe gakhanda mavalafu ngaja theluji. ⁴ Vala avalinsi wamemwagwa nu woga na kiva ngaja vini vafwile. ⁵ Yula umalaikha wavayeesaga vala avadala ija, "musikhatilaga kwa kiva nimenye kija mukimusakula Uyesu, mwini wabudwagwa. ⁶ Akusina panu, lakini wafyukha ngaja shina wavajovela. Yinsi mulolele amahala pini Umtwa wagonaga. ⁷ Luti nyangu muvajovele avanafunsi vakwe, 'Wafyukha kihuma kwa vini vafwile, leleli wavalongola Kugalilaya. Uko ndio kwini abi mukimwaga.' Leleli one navajovela." ⁸ Vala avadala vawukhaga pala pakhaburi nyangi kuno vitila na vana ushendefu mukhome, na vasigaga kivajovela avanafunsi vakwe. ⁹ Lelela Uyesu watanganaga nawo na kija, "Salamu. "vala avadala vayinsaga na kikhata amagulu gakwe, na behene vamuabudu. ¹⁰ Bahene Uyesu wavajovela, "musikhatilaga, luti muvajovele avakholo lwangu valongole Kugalilaya. Uko ambi vakiniyaga. ¹¹ Pini vala avadala vakhandi viluta, wope vala valinsi valutaga kumujini na kivajovela avakhome va makuhani amajowo gona gini gakhanda gapolela. ¹² Navene amakuhani pini vakhandi vatanganile na vagosivaha na kilogolo ulujowo ulo bahamonavene, vahumyaga ihela nyinji kwa vala avasulukhali ¹³ na kivajovela, "Vajoveli avansi kija, 'avanafuni va Yesu wayinsa pashilo vahija umuvili gwa Yesu pini ose ta tigonile.' ¹⁴ Nda itaarifa iyi ambi yikimufishila uliwali, ose ambi tikimusahwishi na kivawusisa omwe uwoga wona." ¹⁵ Bahene vala avasulukhali vasitolaga sila ihela na kisenga ngaja shini vakhandi vajovilwe. Ihabari iyi yayenelaga mandu kwa Vayahudi na yava shisho hadi ineng'ana. ¹⁶ Lakini vala avanandeje kumi na moja valutaga Kugalilaya, ku shila ishidunda shini wavawulanisa. ¹⁷ Navene pini vamwagaga vamuabudu. lakini avamonga munyanave vatilaga. ¹⁸ Uyesu wayinsaga kunyanave wavajovela kija, "Navapela amamulakha gona kudunia na kushanya. ¹⁹ Ino luti mugasetuse amataifa gona kiva vanafunsi. Vabatisaji kishilila ilitawa lya Baba, ni lya Mwana, ni lya Roho Mtakatifu. ²⁰ Vafundii kigafwata amajowo gona gini navajovelaga, Na leleli, one nili bahamo nomwe shiluta, hata mpakha kumwishi gwa nyii.